

№ 166.

6031

K o l m ö d e

A. Tshehow

Wanemuise
näitelawa

+ TARTUS. +

6031 240

Wanemuise
näitelawa

✦ TARTUS. ✦

K O L M Õ D E

Drama neljas waatuses.

A. P. Tshehow.

Tõlkinud: O. Truu.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

76090

Wanemuise näitelawa

Juuni kuu 1915.

T e g e l a s e d :

Prosorow, Andrei Sergejewitsch, õpetaja.
 Natalja Iwanowna, tema mõrsja, pärastanene.
 Olga }
 Mascha } tema õed.
 Irina }
 Kulõgin, Fedor Iljitsch, gümnasiumi kooli
 õpetaja, Mascha mees.
 Werschinin, Aleksander Ignatjewitsch,
 alampolkownik, batareii komandeer.
 Tusenbach, Nikolai Lwowitsch, parunleitnant.
 Soljenõi, Wassili Wassiljewitsch, staabi-
 kapten.
 Tschebutõkin, Iwan Romanowitsch, sõjawäe
 arst.
 Fedotik, Aleksei Petrowitsch, alamleitnant.
 Rode, Wladimir Karlowitsch, alamleitnant.
 Ferapont, kojamees maakogu walitsusest,
 wanamees.
 Anfissa, lapsehoidja, wana inimene, 80 aasta-

Tegewus sünnib kubermängu
 linnas.

Esimene waatus.

Prosorowite majas. Wõõrastetuba, sam-
 mastega, mille taga suur saal näha on.
 Keskpäew, wäljas on päikesepaisteline,
 rõõmus. Saalis kaetakse lauda hommiku-
 söögi jaoks. Olga sinises naisgümnasiumi
 kooliõpetaja wormiriides, parandab kõik
 aeg seistes ja kõndides kooliõpilaste
 heftisid; Mascha mustas riides, kübar põl-
 wede pääl, istub ja loeb raamatut; Irina
 walges riides, seisab mõttes.

Olga. Isa suri just aasta eest, otse
 selsamal päewal, wiendal mail, si-
 nu nimepäewal, Irina. Oli wäega külm,
 siis sadas lund. Mulle näis, et ma
 seda ei jõua läbi elada, sina lama-
 sid minestuses, nagu surnu. Aga näe
 aasta mööda ja meie tuletame seda
 kergelt meelde, sina oled juba wal-
 ges riides, nagu särab. (Kell lööb
kaksteistkümmend). Ja siis lõi ka
 kell. (Waheaeg). Mäletan, kui isa
 kanti, siis mängis muusika, surnu ajal
 lasti aupaukusid. Tema oli kindral,
 komandas brigadi, ometi inimesi oli
 saatmas wähe... Aga siis sadas küll
 wihma... kanget wihma ja lund.

Irina. Mistarwis meelde tuletada!
 (Saalis sammaste taga laua ligidu-
 ses ilmuwad parun Tusenbach, Tische-
 butokin ja Soljonoi).

Olga. Täna on soe, wõib aknad pärani
 hoida, aga kased ei ole weel lehtis.
 Isa sai brigadi ja sõitis meiega
 Moskwast wälja üksteistkümmend aas-
 tat tagasi, ja, ma mäletan wäga hästi,

mai algul, nii sellel ajal, on Moskwas kõik juba oitsemas, see kõik täis päikest. Üksteistkümme aastat on mööda läinud, aga ma mäletan säält kõik, just nagu oleksime eila välja sõitnud. Minu jumal! Täna hommikul ärkasin üles, nägin määratu palju valgust, nägin kewadet ja rõõm erutas hinge, tuli kirgline igatsus kodumaale minna.

Tschebutôkin. Tont wôtku!

Tusenbach. Muidugi, tühi lora.

Mascha (wilistab raamatu juurde mõttese jäädes, tasa laulu).

Olga. Ära wilista, Mascha. Kuidas sa seda wõid! (Waheaeg). Sellepärast, et ma iga päew gümnasiumis olen ja siis kuni õhtuni tundisid annan, sellepärast walutab mul ühtepuhku pää ja on niisugused mõtted, nagu oleksin ma juba wanaks läinud. Ja tõepoolest, selle nelja aasta jooksul, mis ma gümnasiumis teenin, tunnen ma, kuidas minust iga päew tilga kaupa nii hästi jõud, kui ka noorus wälja imbub. Ja kaswab ning kõweneb ainult unistus...

Irina. Ära Moskwasse sõita. Maja ära müüa, kõik asjad siin lõpetada ja Moskwasse se.

Olga. Jä! Ainult rutemini Moskwasse. (Tschebutôkin ja Tusenbach nêrawad).

Irina. Wend saab wististi professoriks, tema ei hakka ükstakõik siin elama. Ainult, näed, waese Mascha pärast on takistus.

Olga. Mascha sõidab terweks suweks Moskwasse, iga aasta.

Mascha (wilistab tasa laulu).

Irine. Annab jumal, läheb kõik korda. (Aknast wälja waadates). Ilus ilm on täna. Ma ei tea, mis pärast mu meel nii rõõmus on! Täna hommikul tuli mulle meelde, et minu nimepäew on ja ma tundsin korraga rõõmu, ja tuletasin lapsepõlwe meelde, kui ema alles elas. Ja

missugused imelikud mõtted mind eru
 - altasiwad, missugused mõtted!

- Olga. Täna sa särad üleni, paistad harul-
 - midaselt ilus. Ja Mascha on ka ilus.

- ja Andrei oleks kena, aga ta on liiga
 - niisipaksuks läinud, see ei sünni temale.

nigeln Aga mina olen wanaks läinud, palju
 - griid ikkonnemaks jäänud, sellepärast, wistis-

- ti, et ma gümnasiumis tüdrukute üle
 - wihestan. Näed, täna olen ma waba,

- olen kodus, ja mul ei waluta pää, ma
 - wõestunnen enese noorema olewat, kui ei-

- la. Ma olen kahekümmne kaheksa aasta-

- ebene, kõigest... Kõik on häa, kõik tuleb
 - sgi jumalast, aga mulle näib, et kui ma

- dommehele lähaksin, siis oleks see parem.
 - saw J (Wahaaeg). Ma armastaksin meest.

Tusenbach (Soljonõile). Niisugust tühja
 - spuru räägite, ära tüütab kuulamast.

- sifen (Woorastetuppa tulles). Unustasin
 - ütlemast. Täna tuleb teie poole wisi-

- ti tegema meie uus batarei koman-
 - der Werschinin. (Istub pianino juurde)

Olga. No, mis siis! Olen väga rõõmus.

Irina. On ta wana?

Tusenbach. Ei, pole wiga. Kõige rohkem aas-
 - tat nelikümmend, nelikümmend wiis (män-

- gib tasa). Nähtawasti, tubli poiss.
 - Ei ole mitte rumal, see on kindel. Ai-

nult kõneleb palju.
 Irina. Huwitaw inimene?

Tusenbach. Ja, pole wiga, ainult naene, ämm
 - ja kaks tüdart. Päälegi teist korda
 - abielus. Ta teeb wisitised ja kõneleb
 - igal pool, et tal naene ja kaks tüdart
 - on. Ja ka siin kõneleb seda. Naene on
 - nii poolearuga, kannab pikka tüdruku-
 - kese juuksepalnikut, kõneléb ainult
 - kõrgetest asjadest, filosoferib ja
 - teeb sagedasti enesetapmise katseid,
 - nähtawalt selle jaoks, et mehe elu
 - soolata. Mina oleksin niisuguse juurest
 - ammugi ära läinud, aga tema kannatab

ja kaebab ainult. ^{leebus}
Soljonõi (Tschebutõkiniga saalist wõõ-
 rastetuppa tulles). Uhe käega tõs-
 tan ma ainult poolteist puuda üles,
 aga kahega wiis, isegi kuus puuda.
 Sellest järeldan mina, et kaks ini-
 mest mitte kaks, waid kolm, isegi roh-
 kem korda tugewamad on, kui üks.

Tschebutõkin (loeb kõndides ajalehte).
 Juuste mahatuleku vastu... kaks solot-
 niku naftalini poole pudeli piiritu-
 se pääle... ära sulatada ja iga päew
 tarwitada... (kirjutab raamatusse).
 Kirjutame üles! (Soljonõile). Noh siis,
 ma ütlen teile, korgike löödakse pu-
 delikese pääle ja temast läbi läheb
 klaas toruke... Siis wõtate teie näpu-
 täie kõige lihtsamat hariliku maarja-
 jääd...

Irina. Iwan Romanõtš, armas Iwan Roma-
 nõtsch!

Tschebutõkin. Mis on, minu tütrekene, minu
 room?

Irina. Ütelge mulle, miks ma täna nii õn-
 nelik olen? Just nagu sõidaksin ma
 purjudega, minu kohal on lai sinine
 taewas ja keerlewad suured walged lin-
 nud. Miks see nii on? Miks?

Tschebutõkin (tema mõlemaid käsa suudel-
 des). Minu walge lind...

Irina. Kui ma täna unest wirgusin, ülesse
 tõusin ja ära pesesin, siis oli järsku
 minu meelest nii et minu jaoks selles
 ilmas kõik selge on, ja ma tean, kuidas
 tarwis elada. Kallis Iwan Romanõtš,
 ma tean kõik. Inimene peab waewa näge-
 ma, pale high sees tööd tegema, kes ta
 ka oleks, ja ainult selles üks on te-
 ma elu mõte ja eesmärk, tema õnn, tema
 rõõmud. Kui hää oleks olla tööline,
 kes wara koiduga üles tõuseb ja uulit-
 sal kiwa taob, wõi karjane, wõi kooliõpe-
 taja, kes lapsi õpetab, wõi masinist

raudteel... Minu jumal, mitte et inime-
ne, parem künnihärg, lihtne weohobune
olla, ainult et tööd teha - kui noor
naesterahwas, kes kell kaksteistkü-
mend päewal magamast üles tõuseb, siis
woodis kohwi joob, siis ennast kaks
tundi riidesse paneb... oh, kui hirmus
see on! Mõnikord palawa ilmaga tahaks
nii wiisi juua, nagu mina nüüd tööd
teha tahan. Ja kui ma mitte wara üles
tõusma ja tööd tegema ei hakka, siis
jätke oma sõprus minuga katki, Iwan
Romanõtsh.

Tschebutõkin (õrnalt). Jätan, jätan...

Olga. Isa harjutas meid kell seitse üles
tõusma. Nüüd wirgub Irina kella seits-
me ajal üles ja lamab kõige vähemalt
kuni kella üheksani woodis ja mõtleb
millegi üle. Aga nagu on tõsine! (Nae-
rab)

Irina. Sina oled harjunud mind tüdrukuke-
sena nägema ja sinu meelest on weider,
kui minul tõsine nagu on. Ma olen kahe-
kümne aastane.

Tusenbach. Igatsus töö järele, oh minu ju-
mal, kui arusaadaw see mulle on! Ma
ei ole elus kordagi tööd teinud. Sündi-
nud olen ma Peterburis külmas ja laisk-
lewas perekonnas, kes kunagi tööd ega
mingisugust muret ei tundud. Mäletan,
kui ma korpusest kodu sõitsin, siis
kiskus toapiss mul saapaid jalast ära,
mina jonnisin sel ajal, aga minu ema
waatas minu pääle aukartusega ja imes-
tas, kui teised minu pääle teisiti
waatasiwad. Mina hoidsin töö eest. Aga
waewalt küll läks korda ära hoida,
waewalt küll! Aeg on kätte jõudnud,
meie kõikide pääle wajub suur pilwe-
mürakas, walmineb tubli, tugew torm,
mis tuleb, juba ligidal on ja peagi
meie seltskonna päält laiskuse, üks-
kõiksuse, eelarwamise töö wastu, kopi-

tanud igawuse ära puhub. Mina hakkan tööd tegema, aga mõne 25-30 aasta pärast teeb tööd juba igauks inimene. Igauks!

Tschebutökin. Mina ei hakka tööd tegema.

Tusenbach. Teie ei ole arwesse wõetud.

Soljonoi. Kahekümne wiie aasta pärast ei ole teid, tänu jumalale, enam ilmas. Aasta kahe kolme pärast surete teie rabanduse kätte ära, wõi ma saan ägedaks ja kihutan teile kuuli otsa ette, minu ingel (wõtab taskust lõhnaõli klaasi ja pritsib enese rinda, käsa).

Tschebutökin (naerab). Aga mina ei ole tööpoolest mitte kunagi midagi teinud. Nii kui ülikoolist wälja tulin, nii ei pannud sõrme sõrme päale, isegi mitte ühte raamatut ei ole läbi lugenud, waid lugesin ainult ajalehti.. (Wõtab taskust teise ajalehe wälja). Näete... Tean ajalehtede järele, et oli, noh ütleme Dobroljubow, aga mis ta sääl kirjutas, ei tea... jumal teda teab... (on kuulda, kuidas alumiselt korralt wastu pörandat koputatakse). Ah... Mind kutsutakse alla, keegi on minu poole tulnud. Silmapilk tulen... oodake... (läheb ruttu ära habet sugedes).

Irina. On wist midagi wälja mõtelnud.

Tusenbach. Ja. Läks piduliku näoga ära, nagu näha, toob teile silmapilk kingituse.

Irina. Kui wastumeelt see on!

Olga. Ja, see on hirmus. Ta teeb alati rumalusi.

Mascha. On haljas tamm sääl ranna käärus, ja tamme otsas kuldne kett... Ja tamme otsas kuldne kett... (Tõuseb püsti ja laulab tasa enese ette).

Olga. Sa ei ole täna rõõmus, Mascha.

Mascha (paneab lauldes kübara päha).

Olga. Kuhu sa lähed?

Mascha. Kodu.

Irina. Imelik...

Tusenbach. Nimepäewalt ära minna!

Mascha. Uks kõik... Tulen õhtul. Jumalaga,

minu armas... (suudleb Irinat). Soo-
win sulle weel kord, ole terve, ole
õnnelik. Endistel aegadel, kui isa
elas, tuli meile nimepäewaks igakord
kolmkümmend ohwitseri, oli elu, aga
täna ainult poolteist inimest ja
waikne nagu körbes... Ma lähen ära..
Täna on mul merlehlundia, olen kurb
ja sina ära kuula mind (läbi pisa-
rate naerdes). Pärast kõneleme, aga
senini jumalaga, minu kallid, lähen
kuhugi.

Irina (nurisedes). Noh, missuugune sa oled.

Olga (pisaratega). Ma saan sinust aru,

Mascha.

Soljonõi. Kui meesterahwas filosoferib,
siis on see filosofika, wõi sofistika,
kui aga naesterahwas ehk kaks maes-
terahwas filosoferiwad, siis on see
juba - tõmba mind sõrmest.

Mascha. Mis te sellega tahate ütelda,
kõle hirmus inimene?

Soljonõi. Mitte midagi. Ei saanud ta
weel karjatadagi, kui karu wiskas
teda pikali. (Waheaeg).

Mascha (Olgale wihaselt). Ära hulu!

(Anfissa ja Ferapont tulewad koogiga
sisse).

Anfissa. Siia, isakene. Tule sisse, jalad on
sul puhtad. (Irinale). Maakogu walit-
susest, Protopopowi, Mihail Iwanõtschi
poolt... Piirak.

Irina. Aitäh, Ütle minu poolt tänu. (Wõtab
koogi wastu).

Ferapont. Mida?

Irina (kõwemini). Ütle minu poolt tänu!

Olga. Anfissakene, anna temale piirakut.

Ferapont, mine, sääi antakse sulle piira-
kut.

Ferapont. Mida?

Anfissa. Lähme, isakene, Ferapont! Spiri-
tonõtsch. Lähme... (Läheb Ferpantiga
ära).

Mascha. Ei salli mina Protopopowi, seda
Mihail Potapõtschi wõi Iwanõtschi.
Teda ei ole tarwis kutsuda.

Irina. Mina ei kutsugi.

Mascha. Ilus.

(Tschebutõkin tuleb sisse, tema järel
soldat hõbedast teemasinaga, imestuse
ja rahulolematuse kõnin).

Olga (katab näo kättega kinni). Teemasin.
See on hirmus! (Läheb ära saali laua
juurde).

Irina. Tuwike, Iwan Romanõtsch, mis te tee-
te!

Tusenbach (naerab). Ma ütlesin teile.

Mascha. Iwan Romanõtsch, teil ei ole liht-
salt häbi!

Tschebutõkin. Minu armsad, minu hääd, teie
olete mul ainukesed, teie olete minu
jaaks kõige kallimad, mis weel üleüldse
ilmas on. Ma olen warsti kuuekümne, olen
rauk, ükskõik, wäärtuseta rauk... Midagi
ei ole minus hääd, pääle selle armastuse
teie wastu, ja kui mitte teid ei oleks,
siis ei elaks ma enam ammugi selles
ilmas... (Irinale). Minu armas, minu lap-
sekene, ma tundsin teid teie sündimise
päewst saadik... kandsin kätte pääl...
ma armastasin kadunud mammat.

Irina. Aga misjaaks niisugused kallid kingi-
gitused!

Tschebutõkin (läbi pisarate, wihaselt). Kal-
lid kingitused... Wõtku teid! (Teenija-
le). Wii teemasin sinna... (Osatab).
Kallid kingitused... (Teenija wiib toe-
masina saali).

Anfissa (woorastetoast läbi minnes). Armsa-
kesed, wooras polkownik. Juba wõttis pali-
tu seljast ära, lapsekesed, tuleb siia.
Arinakene, ole sa nüüd lahke, wiisakas...

(Arastminnes). Ja ka hommikust süüa
on juba ammugi aeg... Issand küll...
Tusenbach. Werschinin arwatawasti.

(Werschinin tuleb sisse).

Tusenbach. Alampolkownik Werschinin!
Werschinin (Maschale ja Irinale). On au
ennast esitada: Werschinin. Olen wäga,
wäga rõõmus, et lõpuks teie juures.
Missuguseks teie olete sirgunud! Ai,
ai!

Irina. Istuge, olge hääd. Wäga armas meile.
Werschinin (rõõmsalt). Kui rõõmus ma
olen, kui rõõmus ma olen! Aga teid on
ju kolm öde. Ma mäletan - kolm tüdru-
kukest. Nägusid ei ole juba enam mee-
les, aga et teie isal, polkownik Pro-
sorowil, kolm wäikest tütart oli, mä-
letan ma wäga hästi ja nägin oma sil-
maga. Kuidas aeg läheb! Oi, oi, kuidas
aeg läheb!

Tusenbach. Aleksander Ignatjewitsch on
Moskwast.

Irina. Moskwast? Teie olete Moskwast?

Werschinin. Ja, säält. Teie kadunud isa
oli säält batarei komanderiks, aga mi-
na sellessamas brigadis ohwitseriks.
(Maschale). Teie nagu just nagu mä-
letan wähe.

Mascha. Aga mina teid - mitte!

Irina. Oljä! Oljä (hüüab saali). Oljä,
tule ometi!

Olga (tuleb saalist wõõrastetuppa).

Irina. Alampolkownik Werschinin on,
nagu kuuleme, Moskwast.

Werschinin. Teie olete siis Olga Sergejew-
na wanem... Ja teie Maria... ja teie
Irina, noorem...

Olga. Teie olete Moskwast?

Werschinin. Ja. Öppisin Moskwas ja alga-
sin teenistust Moskwas, kaua teenisin
säält, lõpuks sain siin batarei - ko-
olisid siia, nagu näete. Ma, õieti üteli-
da, ei mäleta teid, mäletan ainult, et

teid kolm õde oli... Teie isa on mul meeles seisnud, panen silmad kinni ja näen nagu elusalt. Käisin Moskvas teie pool...

Olga. Mina arvasin, et ma kõik mäletan, ja korraga...

Werschinin. Minu nimi on Aleksander Ignatjewitsch...

Irina. Aleksander Ignatjewitsch, teie olete Moskvas... Kui ootamata!

Olga. Meie tahame ju ära sinna sõita.

Irina. Arwame sügiseks juba oleme säälsündinud. Wana Basmannaja uulitsal... (mõlemad naerawad rõõmu pärast).

Mascha. Ootamata saime omalt poolt näha. (Elawalt). Nüüd tuli meelde! Mäletad Olja, meil kõneldi: "armastaja maior". Teie olite siis leitnant ja olite kedagi armastama hakanud juba kõik nimetasiwad teid nokkidest millegipärast maioriks...

Werschinin (naerab). Ja, ja... Armastaja maior, see on nii...

Mascha. Teil oliwad siis ainult wurrud... Oh kui wanaks teie olete läinud! (Läbi pisarate). Kui wanaks teie olete läinud!

Werschinin. Ja, kui te mind armastajaks maioriks kutsusite, olin ma weel noor, armastasin. Nüüd ei ole enam nii...

Olga. Aga teil ei ole weel mitte ühtegi halli juust. Teie olete wanemaks läinud, aga ei ole weel wana.

Werschinin. Aga ometi juba neljaskümmes kolmas aasta. Kas teie ammugi Moskvas ära olete?

Irina. Üksteistkümmend aastat. No, mis sa Mascha nutad, naljakas (läbi pisarate). Ka mina hakkam nutma.

Mascha. Ei midagi. Aga mis uulitsas teie elasite?

Werschinin. Wana Basmannajas.

Olga. Ja meie ka säääl...

Werschinin. Uhe wahe elasin ma Saksa uulitsas. Saksa uulitsast käisin ma Punastesse kasarmutesse. Säääl on teel niisugune nukker sild, silla all mühiseb wesi. Üksikul asub hingesse kurb tundmus. (Waheaeg). Aga siin, missugune lai, missugune rikas jõgi! Imeilus jõgi!

Olga. Ja, Aga ainult külm. Siin on külm saasääsed...

Werschinin. Mis te aate. Siin on niisugune neeterwe, hää Sleawi kliima. Mets, jõgi... jaka siin on kased. Armsad, alandlikud kased, ma armastan neid kõigist puudest kõige enam. Hää on siin elada. Ainult weider, raudtee jaam on kakskümmend wersta kaugel... Ja keegi ei tea, miks see nii on.

Soljonoi. Aga mina tean, miks see nii on. (Kõik waatawad tema pääle). Sellepärast, et kui jaam ligidal oleks, siis ei oleks ta mitte kaugel, aga kui ta kaugel on, siis, tähendab, ei ole ta mitte ligidal.

(Piinlik waikus).

Tusenbach. Naljahammas, Wassili Wassiljewitsch.

Olga. Nüüd tulite te minul ka meelde. Mäletan.

Werschinin. Ma tundsin teie ema.

Tschebutokin. Oli hää inimene, jumal ülen-dagu tema hingekest.

Irina. Ema on Moskwas maetud.

Olga. Uues Neitsi kloostri...

Mascha. Kujutage ette, mina hakkan juba tema nägu ära unustama. Nii ei peeta ka meid meeles. Unustatakse ära.

Werschinin. Ja. Unustatakse ära. Niisugune on juba meie saatuse, midagi ei olesteha. Mis meile tõsine, mõjuw, väga tähtis näib olewat - tuleb aeg, unustatakse ära, ehk saab tähtsuseta

paistma (Waheaeg). Ja huvitaw, meie ei wõi nüüd sugugi teada, mis tulewikus õieti kõrgeks, tähtsaks ja mis armetuks, naeruwääriliseks loetakse. Kas Kopernikuse, wõi, ütleme, Kolumbuse leidused ei näidanud esialgu ilma-aegsed, naeruwäärilised, aga mõne weiderdaja kirjutatud tühi rumalus tõsi olewat? Ja wõib juhtuda, et meie praegune elu, millega meie nii lepime, aja-jooksul weider, puudulik, rumal, mitte küllalt puhas, wõib olla isegi patune saab paistma.

Tusenbach. Kes teab? Aga wõib olla, nimetatakse meie elu kõrgeks ja tuletatakse teda lugupidamisega meele. Nüüd ei ole piinakohtuid, ei ole surmanuhtlusi, rööwsõjakäikusi, aga sellegi pärast kui palju kannatusi!

Soljonoi (peenikese häälega). Tsip, tsip, tsip... Ara parunit pudruga sööda, waid lase teda ainult filosoferida.

Tusenbach. Wassili Wassiljewitsch, palun mind rahule jätta... (Istub teise koha pääle). See on lõpuks igaw.

Soljonoi (peenikese häälega). Tsip, tsip, tsip...

Tusenbach (Werschininile). Kannatused, mida nüüd tähele pandakse, neid on nii palju - kõnelewad ikkagi teatud kõlb-
lisest tõusust, mida seltskond juba kätte on saanud.

Werschinin. Ja, ja, muidugi.

Tschebutokin. Teie ütlesite praegu parun, et meie elu kõrgeks nimetatakse, aga inimesed on ikkagi madalakesed (tõuseb püsti). Waadake, kui madalake-
ne ma olen. Seda on tarwis minu trööstiks kõnelda, et minu elu kõrge, arusaadaw asi on.

(Näitelawa taga mängitakse wiilut)

Mascha. See on Andrei, kes mängib, meie wend.

Irina. Tema on meil õpetlane, saab wististi professoriks. Isa oli sõjamees, aga tema poeg walis enesele õpetlase karjere.

Mascha. Isa soowi järele.

Olga. Meie nokkisime täna teda wähe. Ta on wististi natukene armastama hakkanud.

Irina. Ühte siinset preilit. Täna tuleb ta meie poole, arwatawasti.

Mascha. Ah, kuidas ta riides käib. Mitte ennet inetult wõi mooduwastaselt, waid lihtsalt haledalt. Mingisugune emiweider, hele, kollakas seelik niisuguste wastikute narmastega ja punane jakikene. Ja põsed on niisugused pestud, pestud! Andrei ei ole armastama hakkanud - ma ei suuda seda uskuda,

sest temal on ikkagi maitset, aga giata lihtsalt nii, narrib meid, halbib.

Olga. Ma kuulsin eila, ta minewat Protopowile siinse maakogu walitsuse esimehele. Ja ilus... (kõrwal ukse poole). Andrei, tule siia! Armas, üheks minutiks!

(Andrei tuleb sisse).

Olga. See on minu wend Andrei Sergeitsch.

Werschinin. Werschinin.

Andrei. Prosorow (pühib higist nägu).

Teie tulite meile batarei komandööriks?

Olga. Wõid ette kujutada, Aleksander Ignatjewitsch on Moskwast.

Andrei. Ja? No, soowin õnne, nüüd ei anna minu õekesed teile rahu.

Werschinin. Ma olen juba teie õed ära tüütanud.

Irina. Waadake, missuguse päewapildi raami Andrei mulle kingis! (Näitab raami). Selle on ta ise teinud.

Werschinin (raami waadates, ei tea mis ütelda). Ja... asi...

Irina. Ja selle raami, mis pianino kohal

on, tegi ka tema.

Andrei (lööb käega ja läheb kaugemale).

Olga. Tema on meil opetlane ja mängib wiiulit ja saab mitmesuguseid asju wälja, ühe sõnaga, on igat kanti meister. Andrei ära mine ära! Temal on wiis alati ära minna. Tule siia!

(Mascha ja Irina wõtawad ta käte alt kinni ja weawad naerdes tagasi).

Mascha. Tule, tule!

Andrei. Jätke järele, palun.

Mascha. Missugune naljakas! Aleksander Ignatjewitschi nimetati kord armastajaks maioriks ja tema ei pahandanud sugugi.

Werschinin. Mitte sugugi!

Mascha. Aga mina tahan sind nimetada: armastaja wiiulimees!

Irina. Ehk armastaja professor!

Olga. Tema armastab! Andrjuscha armastab!

Irina (käsa plaksutades). Brawo, brawo! Bis! Andrjuscha armastab!

Tschebutökin (läheb selja tagast Andrei juurde ja wõtab temal mõlemate kätega piha ümbert kinni). Ainult armastuse jaoks üksi on meid loodud ilma sünnitanud! (Naerab suure häälega; tal on kõik aeg ajaleht käes).

Andrei. No küllalt, küllalt... (pühib nägu).

Ma ei maganud terve öö ja olen nüüd wähe roidunud, nagu üteldakse. Kuni kella neljani lugesin, siis heitsin magama, aga ei tulnud midagi wälja. Mõtelsin ühest ja teisest, aga siin tuli jälle warajane koit, päike muud kui tükkib magamise tuppa. Tahan suwe jooksul, kuni siin olen, ühe raamatu Inglise keelest ümber panna.

Werschinin. Teie loete Inglis keelt?

Andrei. Ja. Isa, jumal ülendagu tema hingest, pinnis meid kaswatusega. See on naeruwäärt ja rumal, aga seda peab ikkagi tunnistama, pärast tema surma

hakkasin ma paksemaks minema ja, näete, läksin ühe aastaga tugewaks, just kui oleks minu keha ikke alt wabaks saanud. Isa tegu on, et meie õdedega Prantsuse, Saksa ja Inglise keelt mõistame, aga Irina mõistab weel Italia keelt. Aga mis see kõik maksis!

Mascha. Selles linnas on kolme keele mõistmine ilmaaegne toredus. Isegi mitte toredus, waid mingi asjata lisa, nagu kuues sorm. Meie teame palu üleliigset!

Werschinin. Säh sulle (naerab). Teate palju üleliigset! Mulle näib, et ei ole ega wõigi olla niisugust igawat, kurba linna, kus tark, haritud inimene mitte tarwilik ei oleks. Oletame, et selle linna saja tuhande muidugi mahajäänud ja tooreste elanikkude seas niisuguseid, nagu teie, ainult kolm on. Isegi mõista, ei jouda teie ümbritsewat pimedat masset ära wõita; oma elu jaoks peate teie wähe hawal järele andma ja sajatuhandelises hulgas ära kaduma, teid matab elu kinni, aga ometi ei kao teie ära, ei jae ilma mõjuta; niisuguseid, nagu teie, ilmub pärast teid juba, wõib olla, kuus, siis kaksteistkümmend ja nonda edasi, kuini wiimaks teie sarnased enamuse saawad. Kahe, kolmesaja aasta pärast muutub elu maa pääl ettekujutamata ilusaks, imestamise wääriliseks. Inimesele on niisugune elu tarwilik. Nii et kui seda seni weel ei ole, siis peab ta teda ette aimama, ootama, unistama, tema vastu walmistama, ta peab selle jaoks enam nägema ja teadma, kui tema isa ja wanaisa nägiwad (naerab). Aga teie kaebate, et palju üleliigset teate.

Mascha (wõtab kübara pääst ära). Mina jään hommikusöögile.

Irina (ohates). Tõesti, kõik see oleks tarwis üles kirjutada...

(Andreid ei ole enam, ta on nägemataalt ära läinud).

Tusenbach. Paljude aastate pärast, ütle teie, saab elu maa peal ilusaks, imetatavaks. See on õigus. Aga et temast nüüd osa võtta, olgugi kaugel, on tarwis tema vastu valmistada, on tarwis tööd teha...

Werschinin (tõuseb püsti). Ja. Kui palju lillesid teil on! (Ümber waadates) Ja ka korter on imeilus. Olen kade! Aga mina kolisin terve oma elu aja korterid mööda, kahe tooli, ühe sohva ja ahjudega, mis alati suitsu sisse ajavad. Minul puudusiwad elus nimelt just niisugused lilled... (Öörub käkäsa). Eh! No, ja mis!

Tusenbach. Ja tarwis tööd teha. Teie, wõib olla, mõtlete: sakslane sai ärdaks. Aga, auusõna, mina olen wenelane ja ei mõista Saksa keelt kõnelda. Minu isa on õiget usku... (Waheag).

Werschinin (kõnib näitelawal). Ma mõtlen sagedasti, mis oleks, kui elu uuesti pääle hakata, ja selle juures täie teadmiseega? Kui üks elu, mis juba läbi elatud, oleks, nagu üteldakse, mustalt kirjutatud, aga teine - puhtalt. Ma mõtlen, igauks meie seast püüaks siis kõigepäält iseennast mitte korrata, looks enesele vähemalt teistsuguse elukorra, seaks enesele niisuguse korteri lilledega ja hulga walgusega. Minul on naene, kaks tütrekest, selle juures on naene haiglane daame ja nii edasi ja nii edasi, noh, aga kui elu uuesti otsast pääle hakata, siis ma naist ei wõtaks.. Ei, ei!

(Kulögin tuleb wormifrakis sisse).

Kulögin (läheb Irina juurde). Kallis öde, luba sind sinu nimepäewal terwitada ja soowida tõsiselt, kõigest hingest terwist ja kõike seda, mis sinu wanu-

Marta: se! tütarlapsele soovida wõib. Ja siis sulle seda raamatut kinkituseks tuua (annab raamatu). Meie gümnaasiumi wiiekümne aasta ajalugu, minu kirjutatud. Tühine raamatukene, aja wiiteks kirjutatud, aga sina loe ikkagi läbi. Tere, härrad! (Werschininile)
Kulögin, siinse gümnaasiumi kooliõpetaja. Hoowinõuunik. (Irinale). Selles raamatus leiad sa kõikide nende nimekirja, kes meie gümnaasiumi wiiekümne aasta jooksul on lõpetanud. Feci, potui, faciant meliora potentes (suudleb Maschat).

Irina. Aga lihawõtteks juba kinkisid sa mulle niisuguse raamatu.

Kulögin (naerab). Ei wõi olla! Niisugusel korral anna tagasi, ehk anna parem polkownikule. Wõtke polkownik. Mõnikord loete igawuse pärast läbi.

Werschinin. Täna teid (hakkab ära minema). Ma olen wäga rõõmus, et tuttawaks sain...

Olga. Teie lähete ära? Ei, ei!

Irina. Teie jääte meile hommikut sööma.

Olga hääd.

Olga. Palun teid!

Werschinin (kumartab). Ma olen wististi nimepäewale sattunud! Wabandage, ma ei soowinud teile õnne... (Läheb Olgaga saali).

Kulögin. Täna, härrad, on pühapäew, puhkuse päew, puhkame siis ka, lõbutseme igaüks oma ea ja seisukorra kohaselt.

Waibad on tarwis suweks ära koristada ja kuni talweni ära peita... Persia pulbri wõi naftaliniga... Roomlased oliwad terwed, sellepärast, et mõistsiwad tööd teha, mõistsiwad ka puhata, neil oli mens sana in corpore sano. Nende elu woolas teatud wormisid mööda. Meie direktor ütleb: pääasi igas elus on tema worm... Mis oma

wormi kaotab, see lõpeb ära - ja meie igapäewases elus on ka seesama lugu (wõtab Mascha piha ümbert kinni, naerdes). Mascha armastab mind. Minu naene armastab mind. Ja akna eesriided ka sinna ühes waipadega... Täna olen ma rõõmus, väga häas tujus. Mascha täna kell neli oleme me direktori juures. Võetakse kooliõpetajate ja nende perekondade jalutuskäik.

Mascha. Ei lähe mina.

Kulõgin (kurwastatult). Armas Mascha, mispärast?

Mascha. Sellepärast... (Wihasel). Hää küll, ma lähen, ainult jäta mind rahule, ole hää (läheb ära).

Kulõgin. Ja pärast saadame õhtu direktori juures mööda. Oma haiglase seisukorra päale vaatamata püüab see inimene kõige päält seltskondlik olla. Ülihää, lahkeloomuline isik. Suurepäraline inimene. Eila, pärast nõuukogu koosolekut, ütleb ta mulle: "Ma olen wäsinud, Fedor Iljitsch! Olen wäsinud" (Waatab seina kella, siis oma tasku kella). Teie kell on seitse minutit ees. Ja, ütleb, olen wäsinud! (Näitelawa taga mängitakse wiilut).

Olga. Härrad, palun lahkelt, olge hääd, hommikut sööma! Piirak!

Kulõgin. Ah, minu armas Olga, minu armas. Ma tegin eila hommikust kuni kella üheteistkümmeni õhtul tööd, wäsisin ära ja tunnen enese täna õnneliku olewat (läheb saali laua juurde). Minu armas...

Tschebutõkin (paneab ajalehe taskusse, soeb habet). Piirak? Suurepäraline!

Mascha (Tshebutõkinile walidalt). Ainult waadake: mitte midagi juua täna. Kuulete? Teile on joomine kahjulik.

Tschebutõkin. Ehe! See on mul juba mööda. kaks aastat, kui enam ei ole jooma

eiem tõe olnud (kärstitult). Eh, emakene, kas see mitte ükskõik ei ole.

Mascha. Ikkagi ei tohi juua. Ei tohi (wihaselt, aga nii, et mees ei kuuleks).

Jälle, tont wotku, direktori juures terwe õhtu igawust tunda.

Tusenbach. Mina teie asemel ei läheks mitte... Wäga lihtsalt.

Tschebutõkin. Arge minge, minu kullakene.

Mascha. Ja, arge minge... See neetud elu, wäljakannatamata... (läheb saali).

Tschebutõkin (läheb tema juurde). No-oi!

Soljonoi (saali minnes). Tsip, tsip, tsip.

Tusenbach. Küllalt, Wassili Wassiljewitsch... Saab juba.

Soljonoi. Tsip, tsip, tsip...

Kulogin (rõõmsalt). Teie terwiseks, polkownik! Mina olen kooliõpetaja ja siin majas oma inimene, Mascha mees...

Tema on hää, wäga hää...

Werschinin. Ma joon seda tumedat wiina (joob). Teie terwis! (Olgale). Mul

on teie pool nii hää olla!...

(Wõõrastetuppa jääwad ainult Irina ja Tusenbach).

Irina. Mascha on täna halwas tujus. Ta

läks kaheksateistkümne aastaselt mehele, kui see temale kõige targem inimene näis olewat. Aga nüüd ei ole enam nonda. Tema mees on küll kõige parem, aga mitte kõige targem.

Olga (kärstitult). Andrei, tule ometi, wiimaks!

Andrei (näitelawa taga). Silmapilk!

(Tuleb sisse ja läheb laua juurde).

Tusenbach. Mille üle te mõtlete?

Irina. Niisamuti. Ma ei armasta ja kardan seda teie Solonoid. Ta kõneleb ainult rumalusi...

Tusenbach. Imelik inimene on ta. Minul

on temast kahju ja ka paha meel, aga enam kahju. Mulle näib, et ta häbelik on... Kui meie temaga kahe-

kesi oleme, siis on ta väga tark ja lahke, aga seltskonnas on ta jäme inimene, tülinoriija. Ärge minge, las istuvad seni lauda. Laske mind teie ligiduses olla. Mille üle te mõtlete? (Waheaeg). Teie olete kahekümne aastane, mina ei ole veel kolmekümne. Kui palju aastaid on meil veel ees, pikk päewade rida, täis minu armastust teie vastu...

Irina. Nikolai Lwowitsch, ärge kõnelgemulle armastusest.

Tusenbach (ei kuula teda). Minul on kirgeline elu, woitluse ja töö jänu ja see jänu on hinges armastusega teie vastu, Irina, ühte sulanud, just nagu nimelt, olete teie ilus ja elu näib mulle nii ilus olewat! Mille üle teie mõtlete?

Irina. Teie ütlete: elu on ilus. Ja, aga kui ta ainult niisugune paistab olewat! Meil, kolmel öel, ei ole elu veel ilus olnud, ta lähmatas meid ära, nagu umbrohi... Pisarad jooksewad mul. Seda ei ole tarwis... (pühib näo kuiwaks, naeratab). Tööd teha on tarwis, tööd teha. Sellepärast oleme meie nii nukurad ja waatame elu pääle nii tumedalt, et meie tööd ei tunne. Meie sündisime inimestest, kes tööd põlgasiwad. (Natalja Iwanowna tuleb sisse, tema on roosa riides roheline wõõga).

Natascha. Sää! istutakse juba hommikut sööma... Ma jäin hiljaks... (waatab mööda minnes wähe peeglisse). Juuksed on mul wist üsna hästi kammitud...

(Irinat nähes). Armas Irina Sergejewna, soowin teile õnne! (Suudleb tugevasti ja kaua). Teil on palju wõõraid, mul on toepoolest piinlik... Tere parun!

Olga (wõõrastetuppa tulles). No, waata, ka Natalja Iwanowna. Tere, minu armas! (Suudlewad).

Natascha. Terwitan teid nimepäewa puhul.

teil on niisugune suur seltskond, mul on häbi...

Olga. Jätke, meil on kõik omad inimesed (poolehäälega, hirmunult). Teil on roheline wõõr ümber! Minu armas, see ei ole hää!

Natascha. Kas sel mõni tähendus on?

Olga. Ei, lihtsalt ei sünni... ja nagu weider...

Natascha (nutuse häälega). Ja? Aga see ei ole ju roheline, waid ennem tume (läheb Olga järele saali).

(Saalis istutakse lauda, wooraste-toas ei ole hingegi).

Kulõgin. Soowin sulle, Irina, hääd peigmeest. Aeg oleks sul juba mehele minna.

Tschebutõkin. Natalja Iwanowna, teile ka soowin peigmehekest.

Kulõgin. Natalja Iwanownal on juba peigmehekene.

Mascha (koputab kahwliga taldriku wastu). Joon klaasikese täie wiinakest! Oh - sa elu märjuke, kus küll meie osa otsa saab.

Kulõgin. Sinu ülespidamine - kolm miinus.

Werschinin. Aga liköör on maitsew.

Millest see on tehtud?

Soljonõi. Prussakatest.

Irina (nutuse häälega). Wuuh! Wuuh!

Missugune jälkus!...

Olga. Ohtusöögiks on praetud kalkun ja magus piirak õuntega. Tänu jumalale, täna olen ma terve päew kodus, õhtul olen kodus... Härrad, õhtul tulge.

Werschinin. Lubage ka mind õhtul tulla!

Irina. Olge hääd.

Natascha. Nende juures on lihtne.

Tschebutõkin. Meid ainult armastuse jaoks on loodus ilma sünnitanud.

(Naerab).

(Fedotik ja Rode tulewad suure lille-

korwiga sisse).

Fedotik. Ometi, juba sööwad.

Rode (waljult ja kurgu päraga). Sööwad?

Ja, juba sööwad...

Fedotik. Oota üks minut (fotograferib).

Uks! Oota veel vähe... (Fotograferib

teist korda). Kaks! Nüüd on valmis!

(Wõtawad korwi ja lähewad saali, kus neid käraga vastu wõetakse).

Rode (waljult). Terwitan, soowin kõike,

kõike! Ilm on täna nõiduslik, tore.

Täna jalutasin terve hommiku kooli-
poistega. Ma õpetan gümnasiumis wõim-
lemist.

Fedotik. Wõite liikuda, Irina Sergejewna,

wõite! (Fotograferides). Teie olete tä-

na huwitaw. (Wõtab wurri taskust wäl-

ja). Muu seas wurr... Imekspanemise
wäärt hää!

Irina. Kui tore.

Mascha. On haljas tamm sääl ranna kää-

rus, ja tamme otsas kuldne kett...

ja tamme otsas kuldne kett... (Nutu-

kalt). No, mis jaoks ma seda kõnelen?

Juba hommikust saadik on see lause
mul keele külge jäänud.

Kulôgin. Kolmteistkümmed on lauas!

Rode (kõwasti). Härrad, kas teie tõesti

ebausule tähtsust annate? (Naer).

Kulôgin. Kui kolmteistkümmed laus on,

siis tähendab see, siin on armastajad.

Wast teie, Iwan Romanowitsch; ega

tea... (Naer).

Tschebutôkin. Mina olen wana patune, aga

mispärast Natalja Iwanowna häbeneb,

sellest ei wõi ma kuidagi aru saada.

(Walju naer; Natascha jookseb saalist
woorastetuppa, tema järele Andrei).

Andrei. Küllalt ärge pange tähelegi!

Oodake... pidage, palun teid...

Natascha. Mul on häbi... Ma ei tea, mis

minuga sünnib, aga nemad teewad mind

naeruks. See, et ma praegu lauast ära

tulin, on wiisakuseta, aga ma ei saa, ei saa... (Katab näo kätega kinni).

Andrei. Minu kallis, palun teid, palun tungiwalt, ärge erutage ennast. Kinnitan teile, nad teewad nalja, hääst südamest. Minu kallis, minu hää, nad on kõik hääd, südamlikud inimesed ja armastawad mind ja teid. Tulge siia akna juurde, siit ei näe nad meid... (Waatab ümber).

Natascha. Ma ei ole harjunud seltskonnas olema!

Andrei. Oh noorus, imeline ilus noorus! Minu kallim, minu hää, ärge erutage ennast nii!... Uskuge mind, uskuge... Mul on nii hää, hing on armastust ja rõõmu täis... O, meid ei nähta! Ei nähta! Mispärast, mispärast hakkasin ma teid armastama, kui hakkasin - o, midagi ei saa aru. Minu kallis, hää, puhas, saage minu naaseks! Ma armastan teid, armastan... nagu mitte kedagi, mitte kedagi... (Suudlus). (Kaks ohwitseri tulewad sisse ja jääwad suudlewat paari nähes imetades seisma).

E s r i e.

Teine waatus.

Esimese waatuse näiteseinad.

Kell kaheksa õhtul. Näitelawa taga uulitsal mängitakse waewalt kuuldawalt härmonikat. Ei ole tuld. Natalja Iwanowna tuleb sisse, lai kodukleit seljas ja küünal käes; läheb ja jääb ukse juurde, mis Andrei tuppa wiib, seisma.

Natascha. Mis sina, Andruscha, teed? Loed?

Ei midagi, ma niisamuti ainult... (Läheb teeb teise ukse lahti ja paneb ta, kui sinna sisse on waadanud, kinni). Kas tuld ei ole...

Andrei (tuleb wälja, raamat käes). Mis on, Natascha?

Natascha. Waatan, kas tuld ei ole... Nüüd on woinädal, teenijad on hagu uimased, waata ja waata, ei ei juhtuks midagi. Eila lähen keskööl söögitoast läbi, aga sääl põleb küünal. Ei saanudgi õiget aru kätte, kes ta põlema oli pannud (pane küünla käest ära). Mis kell on?

Andrei (kella waadates). Weerand üheksa.

Natascha. Aga Olga ja Irinat ei ole seni ajani weel näha. Ei ole tulnud. Ikka teewad tööd, waesekesed. Olga kooli õpetajate nõukogus, Irina telegrafi kontoris. (Ohkab). Täna hommikul ütlen sinu õele: "Hoiä ennast, Irina, tuwike ne." Aga ei kuula. Weerand üheksa, ütled? Ma kardan, meie Bobike ei ole mitte täiesti terve. Mispärast ta niisugune külm on? Eila oli tal palawik ja täna üleni külm... Ma kardan nii!

Andrei. Ei ole midagi, Natascha. Poiss on terve.

Natascha. Aga siisgi oleme parem toiduga ettewaatlikud. Ma kardan. Ja kõneldi, et täna kella üheksa ajal meie poole tulewad, parem kui nad ei tuleks, Andruscha.

Andrei. Tõepoolest, ma ei tea. Neid on ju kutsutud.

Natascha. Täna hommikul ärkas poisike üles, waatas minu pääle ja korraga naeratas, tähendab, tundis ära. Mina ütlen: "Tere Bobike! Tere armas!" Aga tema naerab. Lapsed saavad aru, wäga hästi saavad aru. Nii siis, Andrjuscha, tähendab, ma ütlen, et mitte wastu ei wõetaks. WASTALISI —

Andrei (kindluset). Aga see on ju nii, nagu öed tahawad. Nead on siin perenaised.

Natascha. Ja neead ka, ma üten neile. Neead on hääd... (läheb). Ohtusöögiks käskisin ma haput piima anda. Tohter ütleb, sul on tarwis ainult haput piima süüa, muidu ei jäe sa kõhnemaks (jäeb seisma). Bobike on külm... Ma kardan, tal on omas toas wiimati jahe. Oleks tarwis teda vähemalt kuni sooja ilmani teisi tuppma mahutada. Näituseks, Irinal on tuba, just lapse jaoks: kuiw ja terwe päew päike. Tarwis temale ütelda, ta wõib senikaua Olgaga ühes toas... Ükskõik päewal ei ole ta kodus, ainult öösel... (Waheaeg). Andrjuschakene, mispärast sa waikid?

Andrei. Niisamati, jäin mõttesse... Ja ei ole ka midagi kõnelda...

Natascha. Ja... Mis ma nüüd tahtsin sulle ütelda... Ah, ja. Säääl tuli maakogu walitsusest Ferapont, küsib sinu järele.

Andrei (aegutab). Kutsu ta siia.

(Natascha läheb ära, Andrei kumardab küünla juurde, mis Natascha sinna unustas, ja loeb raamatut. Ferapont tuleb sisse; temal on wana katkenud palitu seljas, krae üles tõmmatud, korwad kinni mähitud).

Andrei. Tere, minu armas. Mis ütled?

Ferapont. Esimees saatis raamatu ja mingisuguse paberi. Siin on (annab raa-

matu ja suure kirja).
Andrei. Aitäh. Hää küll. Miks sa siis nii hilja tulid? Kell on juba üheksa pääl.

Ferapont. Mida?

Andrei (kõwemini). Mina ütelen, et hilja tuled, kell on juba üheksa pääl.

Ferapont. Nõnda küll. Ma tulin teie poole, kui weel walge oli, aga ei lastud ikka sisse. Üleldi, härra teeb tööd. No, mis siis. Teeb tööd, siis teeb tööd, minul ei ole kiiret (arwab, et Andrei temalt midagi küsib). Mida?

Andrei. Ei midagi. (Raamatut waadeldes).

Homme on reede, meil ei ole koosolekut, aga ma tulen ükskoik sinna... teen midagi. Kodus on igaw. (Waheaeg). Kallis wanaisa, kui imelikult elu muutub, kuidas ta petab! Täna wõtsin igawuse pärast, et midagi teha ei olnud näed, selle raamatu kätte - wanad ülikooli ettelugemised ja mulle tuli naer pääle. Minu jumal, ma olen maakogu walitsuse sekretär, sellesama walitsuse, kus Protopopow esimeheks on, mina olen sekretär ja kõige rohkem, mis ma loota woin, on - maakogu walitsuse liikmeks saada! Mina pean siinse maakogu walitsuse liige olema, mina kes ma iga öö unes nägin, et ma Moskwa ülikooli professor olen, kuulus õpetlane, kelle pääle Wenemaa uhke on!

Ferapont. Ei wõi teada... Kuulen ikka halwas-ti.

Andrei. Kui sa kuuleksin, nagu tarwis, siis ma, wõib olla, ei kõneleksgi sinuga. Minul on tarwis kellegiga kõnelda, aga paene ei saa minust aru, õdesid ma kardan millegi pärast, kardan, et nad mind naerma, häbistama hakkawad. Ma ei joo, ei armasta trahterid, aga missuguse rõõmuga istuksin ma nüüd Moskwas Testowi juures, wõi Suures Moskwa restoranis, minu armas.

Ferapont. Podrätšik kõneles toona maakogu walitsuses, et Moskwas ühed kaupmehed söönud kookisid; üks, kes nelikümmend kooki ära söönud, olewad wist ära surnud. Tea, kas nelikümmend, wõi wiiskümmend. Ei mäleta.

Andrei. Istud Moskwas, päratu suures restorani saalis, ei tunne kedagi ja sind ei tunne keegi, aga siiski ei tunne ennast wõõra olewat. Aga siin tunned kõiki ja kõik tunnewad sind, aga oled wõõras, wõõras. Wõõras ja üksi.

Ferapont. Mida? (Waheaeg). Ja seesama podrätšik kõneles - woib olla, et ka waletab, nagu oleks risti läbi terve Moskwa kõis tõmmatud.

Andrei. Mis tarwis?

Ferapont. Ei wõi teada. Podrätšik kõneles.

Andrei. Lollus (Loeb raamatut). Kas sa oled kunagi Moskwas käinud?

Ferapont. (pärast waheaega). Ei ole. Ei ole jumal juhatanud. (Waheaeg). Kas ma wõin ära minna?

Andrei. Wõid minna. Ole terve. (Ferapont läheb ära). Ole terve. (Lugedes).

Homme hommikul tuled ja wotad siit paberid... Wõid minna... (Waheaeg). Ta läks ära. (Helistatakse). Ja, lood... (Sirutab ennast ja läheb aeglaselt oma tuppa).

(Näitelawa taga laulab lapsehoidja last magama uinutades. Mascha ja Werschinin tulewad sisse. Kuna nad juttu ajawad, paneb toatüdruk lambid ja küünlad põlema).

Mascha. Ei tea. (Waheaeg). Midagi, wäga palju tähendab harjumine. Pärast isa surma, näituseks, ei wõinud me kaua aega sellega ära harjuda, et meil enam soldatist teenijad ei olnud. Aga ka pääle harjumise kõneleb minus, minu meelest, lihtsalt õiguse tunne. Woib olla, teistes kohtades ei ole see ka nii, aga meie linnason kõige korralikumad, kõige auusameelsemad

ja parema kasvatusega inimesed - sõjamehed.

Werschinin. Ma tahan juua. Ma jooksin teed.

Mascha (kella waadates). Warsti antakse. Mind pandi mehele, kui ma kaheksateist- kümne aastane olin, ja ma kartsin oma meest, sellepärast et ta kooliõpetaja oli, aga mina lõpetasin siis waewalt kursuse. Tema paistis minu meelest siis nii hirmus õpetatud, tark ja tähtis olevat. Aga nüüd ei ole juba enam see nõnda, kahjuks.

Werschinin. Nii... ja...

Mascha. Mehest ma ei kõnele, temaga olen ma ära harjunud, aga kodanliste elanikkude hulgas on ülepää niipalju jämedaid, lahkuseta, kasvatamata inimesi. Mind erutab, haawab jämedus, ma kannatan, kui ma näen, et inimene mitte küllalt peenike, mitte küllalt pehme, lahke ei ole. Kui ma kooliõpetajate mehe seltsiliste keskel juhtun olema, siis kannatan ma lihtsalt.

Werschinin. Ja-a. Aga minu meelest on, olgu kodanline inimene, olgu sõjamees, ükskõik, ühtewiisi huwitaw, vähemalt selles linnas! Ükskõik! Kui siinset haritlast, kodanlist, wõi sõjameest, kuulata, siis on ta ikka - naesega ära waewatud, majaga ära waewatud, mõisaga ära waewatud, hobustega ära waewatud. Wene inimesel on kõige suurema kraadi- ni kõrge mõttewiis omane, aga ütelge, mispärast ta elus nii wähe kõrgele ulatab? Mispärast?

Mascha. Mispärast?

Werschinin. Mispärast on ta naesega ära waewatud, lastega ära waewatud. Ja mispärast on naene ja lapsed temaga ära waewatud?

Mascha. Teie olete täna natuke halwas tujus.

Werschinin. Wõib olla. Ma ei ole täna lõu-

nat pidanud, ei ole hommikust saadik midagi söönud. Minul on tütar vähe haige, aga kui minu tüdrukukesed haige on, siis lähen ma rahutuks, mind piinab südametunnistus selle pärast, et neil niisugune ema on. Oh, kui teie teda täna näinud oleksite? Missugune väiklus. Meie hakkasime hommikul kella seitsme ajal tülitsema, aga kell üheksa löin ma ukse enese järel kinni ja tulin ära. (Waheaeg). Ma ei kõnele sellest kunagi ja, väga imelik, kaeban ainult teile üksi (suudleb kätt). Arge olge minu pääle pahane. Pääle teie ei ole minul mitte kedagi, mitte kedagi... (Waheaeg).

Mascha. Missugune mühin ahjus. Vähe aega enne isa surma undas meil korsten. Just niisamuti.

Werschinin. Teie olete ebausklik?

Mascha. Ja.

Werschinin. Imelik (suudleb kätt). Teie olete suurepäraline, imestamisewäärt naesterahwas. Suurepäraline, imestamisewäärt. Siin on pime, aga ma näen teie silmade läiget.

Mascha (istub teise tooli pääle). Siin on walgem...

Werschinin. Ma armastan, armastan, armastan... Armastan teie silmi, teie liigutusi, mida ma unes näen... Suurepäraline, imeilus naesterahwas!

Mascha (tasa naerdes). Kui teie minuga nii kõnelete, siis naeran ma millegi pärast, ehk mul küll hirm on. Arge korrake, palun teid... (Poolehäälega). Aga, siiski, kõnelge päälegi, mul ükskõik... (Katab näo kättega kinni). Mul ükskõik. Siia tullakse, kõnelge millestgi muust... (Irina ja Tusenbach tulewad läbi saali).

Tusebach. Minul on kolmekordne perekonna nimi. Mind kutsutakse parun Tusenbach-Krohne-Altschauer, aga ma olen wenelane,

õigetuskku, nagu teie. Sakslusest on mul vähe järele jäänud, olen ainult kannatlikkus, kangekaelsus, millega ma teid tüütan. Ma saadan teid iga õhtu.

Irina. Kui väsinud ma olen!

Tusenbach. Ma tulen iga päew telegafi kontorisse ja saadan teid koju, käin kümme, kakskümmend aastat, kuni te mind ära ei aja. (Maschat ja Werschininit nähes, rõõmsalt). Ah teie olete? Tere.

Irina. Ka mina olen kodus, wiimati. (Maschale). Praegu tuleb üks daame, telegrafeerib oma wennale Saratowisse, et temal täna poeg ära suri ja ei suuda kuidagi wiisi adressi meeldetuletada. Nii saatisgi ilma adressita, Saratowisse. Nutab. Ja mina olin tema wastu jäme, asja eest teist taga. "Minul ütelsin, ei ole aega". Tuli nii rumal wälja. Täna on meil wastalised?

Mascha. Ja.

Irina (istub leentoolile). Saaks puhata. Väsinud.

Tusenbach (naeratades). Kui teie ametist tulete, siis näete nii noorekene, õnnetukene olewat... (Waheaeg).

Irina. Väsinud. Ei, ei armasta ma telegrafi, ei armasta.

Mascha. Sa oled kõhnaks jäänud... (Wilistab vähe enese ette). Ja nooremaks oled läinud ja näo poolest poisikese sarnaseks muutunud.

Tusenbach. See on juukste seadest.

Irina. Tarwis teist ametit otsida, see ei ole minu kohane. Mida ma nii väga tahtsin, millest unistasin, seda temas just nimelt ei olegi. Töö ilma luuleta, ilma mõtteta... (Koputatakse põrandu wastu). Doktor koputab. (Tusenbachile). Armas, koputage teie. Mina ei suuda... olen väsinud...

Tusenbach (koputab wastu põrandat).

Irina. Tuleb kohe. Peakse mingisugused abinõud tarwitusele wõtma. Eila on doktor

ja meie Andrei klubis olnud ja kaardimängus jälle kaotanud. Kõneeldakse, et Andrei olewat kaks sada rubla ära mänginud.

Mascha (ükskõikselt). Mis siis nüüd teha?

Irina. Kaks nädalat tagasi kaotas, detsembris kaotas. Kaotaks ta ometi kõik rütmmini ära, võib olla sõidaksime siis sellest linnast minema. Issand jumal, ma näen iga öösi Moskwat unes, ma olen täiesti nagu hulluks läinud (neratab). Meie kolime sinna junis, aga junini jääb veel... webruar, märts, aprill, mai... peaaegu pool aastat!

Mascha. Tarwis ainult, et Natascha kaotusest kuidagi wiisi teada ei saaks!

Irina. Temal, arwan ma, on ükskõik.

(Tschebutõkin, praegust woodist üles tõusnud - ta on pärast lõunat puhunud - tuleb saali ja soeb oma habet, siis istub saäl laua taha ja wõtab taskust ajalehe wälja).

Mascha. Tuli... Kas ta korteri eest ära on maksnud?

Irina (naerab). Ei. Kaheksa kuu eest mitte kopikutgi. Nähtawasti unustanud.

Mascha (naerab). Kuidas ta tähtsa näoga istub! (Koik naerawad; waheaeg).

Irina. Mis te waikite, Aleksander Ignatjitsch?

Werschinin. Ei tea. Teed tahaks. Pool elu klassi tee eest! Hommikust saadik ei ole midagi söönud.

Tschebutõkin. Irina Sergejewna!

Irina. Mis on?

Tschebutõkin. Palun, tulge siia. Venez ici.

(Irina läheb ja istub laua taha). Mina ilma teieta ei saa. (Irina paneb kaarta wälja).

Werschinin. Mis siis? Kui teed ei anta, siis hakkame filosoferimagi.

Tusenbach. Millest?

Werschinin. Millest? Hakkame unistama...

näituseks sellest elust, mis pärast meid

olema saab, aasta kahe, kolme saja pärast.

Tusenbach. Mis siis? Pärast meid lennatakse ohupallidega, muudetakse kuue moodusid, leitakse, võib olla, kuues tundmus üles ja edendatakse teda, aga elu jääb ikka selleksamaks, raske, täis saladusi ja õnnelik. Ja tuhande aasta pärast ohkab inimene niisamuti: "ah, raske on elada", ja ühes sellega just niisamuti, nagu nüüdgi, kardab ta ja ei taha surma.

Werschinin (mõteldes). Kuidas teile nüüd ütelda? Mulle näib, maa pääl peab kõik väheaaawal muutuma ja juba muutubgi meie silma all. Kahe, kolme saja, viimaks tuhande aasta pärast - aeg ei ole tähtis - tuleb uus, õnnelik elu. Meie sellest elust osa võtta ei saa muidugi, aga meie elame tema jaoks nüüd, töötame, nõn, kannatame, meie loome teda - ja ainult selles on meie olemise eesmärk, ja, kui tahate, meie õnn.

Mascha (naerab tasa).

Tusenbach. Mis te naerate?

Mascha. Ei tea. Ma naeran täna terve päew hommikust saadik.

Werschinin Mina lõpetasin sellesama kooli, mis teiegi. Akademies ma ei käinud, ma loen palju, aga raamatuid välja valida ei mõista ja loen, võib olla, seda, mis sugugi tarvis ei ole, aga selle juures, mida enam elan, seda enam tahan teada. Minu juuksed lähewad halliks, ma olen peaaegu juba wana rauk, aga tean wähe, ah, kui wähe, mis äga ikkagi, mulle näib, seda, mis kõige tähtsam ja õigem, tean ma, kindlasti tean. Ja kuidas ma teile tõendada tahaksin, et õnne ei ole, ei pea olema ega saagi olla meie jaoks... Meie peame ainult tööd tegema ja tööd tegema, aga õnn see on meie kaugete järeltulejate osa. (Wähe aeg). Kui mitte

mina, siis ometi minu järeltulejate järeltulejad.

(Feodotik ja Rode ilmuwad saali, nad laulawad tasa, gittarre pääl wähe kaasa mängides).

Tusenbach. Teie arwates ei wõi õnnest unistadagi! Aga kui mina õnnelik olen?

Werschinin. Ei.

Tusenbach (käsa kokku lüües ja naerdes).

Nagu näha, ei saa meie üks teisest aru. No, kuidas teid uskuma panna?

Mascha (naerab tasa).

Tusenbach (temale sorme näidates). Naerge aga! (Werschininile). Mitte ainult kohe, kolmesaja, waid ka miljon aasta pärast jääb elu niisamasuguseks, nagu ta oli: tema ei muutu, jääb alaliseks, oma enese seaduste järele käies, millega meil midagi asja ei ole, wõi mida teie, vähemalt ialgi teada ei saa. Rändajad linnud, kured näituseks, lendawad ja lendawad ja missugused mõtted, kõrged wõi wäiksed, nende pääs ka ei liiguks, nad saawad ikka lendama, ilma et teaksiwad mistarwis ja kuhu. Nad lendawad ja saawad lendama, missugused filosofid nende seas ka ei ilmuks; ja las filosoferiwad, kuidas tahawad, kui nad ainult lendawad...

Mascha. Aga ikkagi mõte?

Tusenbach. Mõte... Näete, lumi sadab. Missugune mõte? (Waheaeag).

Mascha. Mulle näib, et inimene usklik peab olema... wõi peab otsima usku, muidu on tema elu tühine... Elada ja mitte teada, misjaoks kured lendawad, misjaoks lapsed sünniwad, misjaoks tähed taewas on... Ehk teada mistarwis elad, ehk kõik on tühi puru, wäärtusetu. (Waheaeag).

Werschinin. Ikkagi on kahju, et noorus mööda...

Mascha. Gogolil on öeldud: "Igaw elada on selles ilmas, härrad!"

Tusenbach. Aga mina ütlen: "Raske teiega on waielda, mu härrad!" No, wõtku teid...

Tschebutôkin (ajalehte lugedes). Balzac laulatati Berditschewis.
Irina (laulab tasa).

Tschebutôkin. Kirjutan enesele isegi raamatusse (kirjutab). Balzac laulatati Berditschewis. (Loeb lehte).

Irina (kaarta wälja ladudes, mottes). Balzac laulatati Berditschewis.

Tusenbach. Liisk on langenud. Teie teate, Maria Sergejewna, ma andsin ametist lahkumise palwekirja ära.

Mascha. Kuulsin. Ja mina ei näe selles midagi hääd. Mina ei armasta kodanlisi inimeisa.

Tusenbach. Üks kõik (tõuseb püsti)...
Mina ei ole ilus, mis sojamees ma olen? Noh, üks kõik... Teen tööd. Kas wõi üks päewgi omas elus nii tööd teha, et õhtul kodu tulles wäsinult woodisse kukkuda ja kohe magama jääda (ära saali minnes). Töölised magawad wist küll raskesti!

Fedotik (Irinale). Praegu ostsin Moskwa uulitsas Põshikowi juurest teie jaoks wärwipliatsid. Ja selle noakese...

Irina. Teie olete harjunud minuga nagu wäiksega ümber käima, aga mina olen ometi juba suureks kaswanud. (Wõtab pliatsid ja noakese). Kui tore!

Fedotik. Aga enese jaoks ostsin ma noa... waadake... nuga, weel teine nuga, kolmas see on korwade urgitsemiseks, need on käärikesed, see küüsi puhastada...

Rode (waljult). Doktor, kui wana teie olete?

Tschebutôkin. Mina? Kolmkümmend kaks. (Naer).

Fedotik. Ma näitan teile silmapilk teist

kaardipanemise wiisi. (Paneb kaardid wälja).

(Teemasin toodakse lauale; Anfissa on teemasina juures; wähe hiljem tuleb Natascha ja talitab ka laua juures; Soljonoi tuleb, teretab ja istub lauda).

Werschinin. Küll on aga tuul.

Mascha. Ja Talw tüütab ära. Ma olen juba unustanud, missugune suwi on.

Irina. Kaartid tulewad wälja, ma näen. Saame Moskwasse.

Fedotik. Ei, ei tule wälja. Näete, kaheksa läks poti kahe pääle (naerab). Tähen-
dab, teie ei saa mitte Moskwasse.

Tschebutôkin (loeb lehte). Tsitsikar.

Siin möllab roungehaigus...

Anfissa (Mascha juurde minnes). Mascha,
teed jooma, emakene. (Werschininile).

Palun, kõrge ausus... andke andeks,
isakene, ära unustasin nime ja isa-
nime...

Mascha. Too siia, Anfissa. Sinna ma ei lähe.

Irina. Anfissa!

Anfissa. Tule - en!

Natascha (Soljonôile). Rinnalapsed saawad wäga hästi aru. "Tere Bobik", ütelsin temale. "Tere armas!" Ta waatas minu pääle nii iseäralikult. Teie arwate, et minus ainult ema kõneleb, aga ei, ei, kinnitan teile! See on haruldane laps.

Soljonoi. Kui see laps minu oma oleks, siis ma praadiksin ta panni pääl läbi ja sööksin ära (läheb klaasiga wööraste-
tuppa ja istub nurka).

Natascha (nägu kättega kinni kattes). Jäme, kaswatamata inimene!

Mascha. Önnelik on see, kes tähele ei pane, kas nüüd suwi wõi talw on. Mulle näib, kui ma Moskwas elaksin, siis oleks mulle ilm ükskõik...

Werschinin. Nende päewade sees lugessin ma ühe Prantsuse ministri päewaraamatut, mis wangis on kirjutatud. Minister oli Panamaa pärast süüdi mõistetud. Missuguse joowastusega, waimustusega ta lindusid meele tuletab, keda ta wangimaja aknast näeb ja keda ta waremalt tähele ei pannud, kui ta minister oli. Nüüd muidugi, kui ta jälle wabaks on lastud, ei pane ta endist wiisi lindusid enam tähele. Niisamuti ei saa ka teie Moskwat tähele panema, kui temas olote. Önne ei ole meil ja ei saa kunagi olema, meie ainult soowime teda.

Tusenbach (wõtab laua päält karbi). Kus siis kompwekkid on?

Irina. Soljonõi sõi ära.

Tusenbach. Kõik?

Anfissa (teed andes). Teile on kiri, isakene.

Werschinin. Mulle? (Wõtab kirja). Tütrel käest (loeb). Ja, muidugi... Maria Sergejewna, wabandage, ma lähen tasakesti ära. Teed ei joo (tõuseb crutatult püsti). Igawesti need lood...

Mascha. Mis on? Saladus?

Werschinin. (tasa). Naene on jälle kihwti wõtnud... Tarwis minna. Ma lähen tähelepanemata mööda. Hirmus wastumeelt on see kõik (suudleb Mascha kätt). Minu kallis, tubli, hää naesterahwas... Ma lähen siit tasakesti läbi... (läheb ära).

Anfissa. Kuhu ta siis nüüd läheb? Aga mina toin teed... Missugune ta on.

Mascha (wihaseks saades). Jäta! Tülitad siin, ei anna rahu (läheb tassiga laua juurde). Oled mind ära tüütanud, wana!

Anfissa. Mis sa's nüüd pahaseks saad? Armas?

Andrei hääl. Anfissa!

Anfissa (osatab). Anfissa! Istub sääl... (Läheb ära).

Mascha (saalis laua juures wihaselt). Laske

mind ometi istuda! (Segab laua pääl kaartid ära). Istuwad siin kaartitega. Jooge teed!

Irina. Sina, Mascha, oled kuri.

Mascha. Kui ma kord kuri olen, ärge kõnelge minuga. Ärge puutuge mind!

Tschebutökin (naerdes). Ärge puutuge teada, ärge puutuge...

Mascha. Teie olete kuuskümmend aastat wana, aga nagu poisikene kõnelate alati, tont teab mis.

Natascha (ohkab). Armas Mascha, misjaoks kõnes niisuguseid ütelusid tarwitada? Sinu kena wälimuse juures oleksid sa, wiisakas, peenes seltskonnas, ma ütlen sulle otsekohe, lihtsalt nõiduw, kui mitte need sinu sõnad. Je vous prie, pardonnez moi, Marie, vous avez des manières un grossières. (Ma palun teid, wabandage mind, Marie, aga teil on wähe jämedad kombes).

Tusenbach (naeru tagasi hoides). Andke mulle... andke mulle... säääl on wist konjak...

Natascha. Je parait, que mon Bobik déjâ ne dort pas (Näib, et minu Bobik juba enam ei maga), ärkas ülesse. Ta ei ole mul täna terve. Ma lähen tema juurde, wabandage... (läheb ära).

Irina. Aga kuhu Aleksander Ignatjitsch läks?

Mascha. Kaju. Temal on naesega jälle midagi iseäralist.

Tusenbach (läheb Soljonõi juurde, konjaku garafin käes). Teie istute ikka üksi, mõtlete midagi - ja ei saa aru, mida. No teeme lepitust. Joome konjakut (joowad). Täna tuleb mul terve öö mängida pianino pääl, wististi mängida igasugust sodi... Ölgu mis on!

Soljonõi. Mis pärast leppida? Mina ei ole teiega tülitsenud.

Tusenbach. Alati äratate teie niisuguse

tundmuse, nagu oleks meie wahel midagi juhtunud. Teil on weider iseloom, peab tunnistama.

Soljonõi (deklamerides). Ma olen weider, kes siis weider pole! Lepi ju, Aljoko!
Tusenbach. Ja mis puutub siia Aljoko...
(Waheaeg).

Soljonõi. Kui ma kellegiga kahekesi olen, siis pole wiga, olen nagu kõik, aga seltskonnas olen ma norus, häbelik ja kõnelen igasugust rumalust. Aga siiski olen ma ausam ja suuremeelsem wäga, wäga paljudest. Ja wõin seda tõendada.

Tusenbach. Ma olen sagedasti teie pääle pahane, teie nokite mind alati, kui me seltskonnas oleme, aga siiski olete te mulle millegi pärast sümpatlik. Olgu mis on, joon enese täna purju. Joome!

Soljonõi. Joome (joowad). Minul ei ole teie vastu, parun, mitte kuhagi midagi olnud. Aga minul on Lermontowi iseloom (tasa). Ma olen ka wähe Lermontowi sarnane... nagu kõneldakse...
(wõtab taskust lõhnaõli klaasi ja wäljab käte pääle).

Tusenbach. Wotan enese teenistusest lahti. Küllalt! Wiis aastat mõtelsin ikka järele ja wiimaks jõudsin otsuselo...
Hakkan tööd tegema.

Soljonõi (deklamerides). Lepi ju, Aljoko...
Ja omad unistused unusta...
(Kuni nad kõnelewad, tuleb Andrei raamat käes tasa sisse ja istub küünia juurde).

Tusenbach. Hakkan tööd tegema.

Tschebutõkin (Irinaga wõõrastetuppa minnes).
Ja toit oli ka päris eht Kaukasia oma: sibulaga supp, aga praadiks tschehartma, lihasöök.

Soljonõi. Tscheremscha ei ole mitte sugugi liha, waid meie sibula sarnane taim.

Tschebutõkin. Ei, minu ingel. Tschehartma ei ei ole sibul, waid praad oina lihast.

Soljonõi. Aga mina ütlen teile, tscheremscha on sibul.

Tschebutôkin. Aga mina ütlen teile, tsche-
hartma on oina liha.

Soljonõi. Aga mina ütlen teile, tscherem-
scha on sibul.

Tschebutôkin. Mis ma siis teiega waid-
len! Teie ei ole ialgi Kaukasias käi-
nud ja tschehartmat söönud.

Soljonõi. Ei ole söönud, sellepärast, et
ma teda ei salli. Tscheremschast jääb
niisamasugune lõhn järele nagu küüs-
laugustgi.

Andrei (paluwalt). Küllalt, härrad! Palun
teid!

Tusenbach. Kunas tulewad wastlalised?

Irina. Lubasiwad kella üheksaks, tähendab
kohe.

Tusenbach (wõtab Andreil ümbert kinni).

Oh sa koda, minu koda, minu koda tuli-
uus...

Andrei (tantsib ja laulab). Koda tuli-
uus ja wahtra puust.

Tschebutôkin (tantsib). Wõreline sa!

(Naer)

Tusenbach (suudleb Andreid). Tont wõtku,
joome õige Andrjuscha, joome õige sina-
soprust. Ma lähen sinuga, Andrjuscha,
Moskwasse, ülikooli.

Soljonõi. Missugusesse? Moskwas on kaks
ülikooli.

Andrei. Moskwas on üks ülikool.

Soljonõi. Aga mina ütlen teile - kaks.

Andrei. Olgu wõi kolm. Seda parem.

Soljonõi. Moskwas on kaks ülikooli (naer
ja sisin). Moskwas on kaks ülikooli:

wana ja uus. Aga kui teie mitte kuula-
ta ei soowi, kui minu sõnad teid äri-
tawad, siis woin ma ka mitte rääkida.
Ma woin ka ära teisi tuppä minna...

(Läheb ühe ukse kaudu ära).

Tusenbach. Brawo, brawo! (Naerab). Sôbrad,
hakkame pääle, mina istun mängima!

Naljakas see Soljonõi... (Istub piani-
no ette, mängib waltserit).

Mascha (tantsib waltserit üksinda). Parun purjus, parun purjus, parun purjus! (Natascha tuleb sisse).

Natascha (Tschebutökinile). Iwan Romanötsch! (Kõneleb midagi Tschebutökinile, siis läheb tasa ära; Tschebutökin puudutab Tusenbachi õlast ja soosistab midagi).

Irina. Mis on?

Tschebutökin. Meil on aeg ära minna. Jääge terveks.

Tusenbach. Hääd ööd. Aeg on ära minna.

Irina. Lubage... Aga wastlalised?

Andrei (piinlikus seisukorras). Wastlalised ei tule. Näed, minu armas, Natascha ütleb, et Bobik mitte täiesti terve ei ole ja sellepärast... Ühe sõnaga, ma ei tea, minul on täiesti ükskoik.

Irina (õlasid kehitades). Bobik ei ole terve!

Mascha. Kus küll meie osa otsa saab! Kui aetakse, siis tarwis minna. (Irinale).

Mitte Bobik ei ole haige, waid tema ise... Waadake! (Koputab sõrmega otsa ette). Kodanlane!

(Andrei läheb parempoolsest uksest oma tuppa, Tschebutökin läheb temare järele, saalis jäetakse jumalaga).

Fedotik. Kui kahju! Mina mõtlesin õhtukese mööda saata, aga kui lapsekene haige on, siis muidugi... Ma toon talle homme mänguasju...

Rode (waljult). Ma magasin täna pärast lounat meelega ennast lehedaks, mõtlesin, et terve öö läbi tantsin. Nüüd on ju ainult kell üheksa.

Mascha. Lähme uulitsale, sääl peame aru. Otsustame, mis ja kuidas.

(On kuulda: Jumalaga! Jääge terveks! kostab Tusenbachi rõõmus naer. Koik lähewad ära. Anfissa ja toatüdruk kraamivad lauda, kustutewad tuled. On kuul-

da, kuidas lapsehoidja laulab. Andrei,
palit seljas ja kübar pääs, ja Tsch-
butökin tulewad tasa sisse).

Tschebutökin. Naist wõtta ei saanud ma
 mahti, sellepärast et elu minust nagu
 wälk mööda wilksatas, ja ka sellepärast,
 et ma meeletult sinu ema armastasin,
 kes mehel oli...

Andrei. Naist wõtta ei ole tarwis. Ei ole
 tarwis, sellepärast et see igaw on.

Tschebutökin. See on küll nii, aga üksil-
 dus. Kuidas sa säääl ka ei filosoferi,
 aga üksildus on hirmus asi, minu kul-
 lakene... Ehk küll tööpoolest... mui-
 dugi, täiesti ükskõik on!

Andrei. Lähme rutem.

Tschebutökin. Mis jaoks rutata. Jôuame.

Andrei. Ma kardan, kui naene keelama ei
 hakka.

Tschebutökin. A!

Andrei. Täna ma mängima ei hakka, ainult
 istun niisamuti. Terwis halb. Mis ma
 pean lõõtsutamise wastu tegema, Iwan
 Romanõtsh?

Tschebutökin. Mis tarwis küsida! Ei mäleta.
 Ei tea.

Andrei. Lähme läbi köögi (lähwad ära).
 (Helistatakse, siis helistatakse jäl-
 le; kostawad hääled, naer).

Irina (tuleb sisse). Mis säääl on?

Anfissa (sosinal). Wastlalised. (Helis-
 tatakse).

Irina. Utle, Anfissakene, et kedagi kodus
 ei ole. Nad wabandagu.

(Anfissa läheb ära. Irina kõnnib mõt-
 tes mööda tuba; ta on erutatud. Soljo-
 noi tuleb sisse).

Soljonoi (imestades). Ei ole kedagi...
 Aga kus siis kõik on?

Irina. Koju läksid.

Soljonoi. Weider. Teie olete üksi siin?

Irina. Üksi. (Waheaeg). Jumalaga.

Soljonoi. Ennist ma pidasin ennast wähe

taktita üleval, mitte küllalt tagasihoidlikult. Teie ei ole mitte niisugune, nagu kõik teised, teie olete kõrge ja puhas, teie näete õigust. Ainult teie üksi võite minust aru saada. Ma armastan sügawalt, piirita armastan...

Irina. Jumalaga! Minge ära.

Soljonõi. Ma ei wõi ilma teieta elada. (Temale järele minnes). O, minu õndsus! (Läbi pisarate). O, õnn! Toredad, imestamiswäärilised silmad, missuguseid ma ühelgi naesterahwal ei ole näinud...

Irina (külmalt). Jätke järele, Wassili Wassiljitsch!

Soljonõi. Esimest korda kõnelen ma armastusest teie vastu, ja nagu ei oleks ma maa, waid mõne teise planeti pääl (õõrub enese otsaesist). No, ja ükskõik. Wägisi armsaks muidugi ei saa... Aga õnnelikka wõistlejaid ei pea mul olema... Ei pea... Wannun teile kõige püha juures, wõistleja tapan ma ära... O, imeilus!

(Natascha läheb läbi küünal käes).

Natascha (waatab ühest uksest sisse, siis teisest ja läheb mehe toa uksest mööda). Siin Andrei. Las loeb. Teie wabandage Wassili Wassiljitsch, ma ei teadnud, et teie siin olete; ma olen koduselt riides.

Soljonõi. Mul ükskõik. Jumalaga. (läheb ära).

Natascha. Aga sina oled wäsinud, minu armas, waene tüdrukukene! (Suudleb Irinat). Mine warem magama.

Irina. Kas Bobik magab?

Natascha. Magab. Aga magab rahutult. Ah ja, armas, tahtsin sulle ütelda, aga ikka, kas ei olnud sind kodus, wõi ei olnud mul aega... Mulle näib, Bobikul on praeguses lastetoas külm ja niiske. Aga sinu tuba on lapse jaoks nii

hää. Armast, kallist, kolli seniks Olga juu-
re!

Irina (ei saa aru). Kuhu?

(On kuulda, kuidas maja ette kolmehobu-
se saan kuljustega sõidab).

Natascha. Sina oleksid senikaua wast Oljaga
ühes toas, aga sinu toa annaksime Bobi-
kule. Tema on niisugune armast, täna üt-
len ma temale: "Bobik, minu oma! Minu!"
Aga tema waatab minu otsa oma silma-
kestega (helistatakse). Wist Olga. Kui
hilja.

(Toatüdruk tuleb Natascha juurde ja
sisestab temale midagi kõrwa sisse).

Natascha. Protopopow? Missugune imelik
nimine? Protopopow on siia tulnud ja
kutsub mind enesega sõitma (naerab).

Kui weidrad need meesterahwad on...

(Helistatakse). Kes sääl nüüd tuli.

Minna oige weerand tunniks sõitma (toa-
tüdrukule). Helistatakse... see on wist
Olga (läheb ära).

(Toatüdruk jookseb ära; Irina istub mõt-
tes; sisse tulewad Kulögin, Olga, nende
(järel Werschinin)).

Kulögin. Säh sulle lops. Aga kõneldi, et neil
pidu on.

Werschinin. Imelik, ma ei läinud mitte ammu
ära, poole tunni eest, ja oodati wastla-
bolisi.

Irina. Kõik läksiwad ära.

Kulögin. Ka Mascha läks ära? Kuhu ta läks?
Aga miks Protopopow all hobuste pääl
ootab? Keda ta ootab?

Irina. Ärge pange küsimusi ette... Ma olen
wäsinud.

Kulögin. No, tujukas...

Olga. Nõukogu koosolek lõppis alles praegu.

Ma olen ära piinatud. Meie koolijuhataja
on haige, nüüd olen mina tema asemel. Pää,
Impää walutab, pää... (istub). Andrei kao-
ritas teila kaardimängus kakssada rubla...
Terwe linn kõneleb sellest...

Kulôgin. Ja, ka mina wâsisin koosolekul ära (istub).

Werschinin. Minu naesel tuli praegu mõt-
tesse mind hirmutada, oleks peaaegu
ennast ära kihwtitanud. Kõik läks hästi
ja ma olen rõõmus, puhkan nüüd. Siis
tarwis ära minna? Mis siis, luba-
ge terweks jätta. Feodor Iljits, da-
me minuga ühes kuhugi! Ma ei woi
du jääda, kuidagi ei woi... Sõidame!

Kulôgin. Olen wâsinud. Ei sõida (touseb
püsti). Kas naene kodu läks?

Irina. Wist küll.

Kulôgin (suudleb Irina kätt). Jumalaga.

Homme ja ülehonne saab terve päew
puhata. Hääd terwit (läheb). Tahaks
wäga teed. Lootsin õhtu lõbusas selts-
konnas mööda saata ja - o fallacem
hominum spem!... Sihitaw kääne õhka-
mise juures...

Werschinin. Siis sõidan üksi (läheb ühes
Kulôginiga wilistades ära).

Olga. Pää walutab, pää... Andrei kaotas
mängus... kõik linn räägib... Lähem
heidan woodisse (läheb). Homme olen
ma waba... Oh minu jumal, kui armas see
on! Homme olen waba, ülehonne waba...
Pää walutab, pää... (läheb ära).

Irina (üksinda). Kõik läksiwad ära. Mitte
kedagi ei ole.

(Uulitsal mängib hârmonik, lapsehoi-
ja laulab laulu).

Natascha (kasukas seljas ja kübar pääs
läheb läbi saali, tema järel tootud-
ruk). Poole tunni pärast olen ma
kodus. Ainult sõidan natuke (läheb
ära).

Irina (üksi jäädes, igatseb). Moskwasse!
Moskwasse! Moskwasse!

E e s r i e

Lühelookest

K o l m a s w a a t u s .

Olga ja Irina tuba. Pahemal ja paremal pool sirmidega warjatud woodid. Kella kolme ajal öösi. Näitelawa taga löödakse hädakella tulekahju pärast, mis juba ammu gi hakanud. On näha, et majas weel ei ole magama heidetud. Sohwa pääl lamab Mascha, nagu harilikult, mustas kleidis. Olga ja Anfissa tulewad sisse.

Anfissa. Istuwad nüüd trepi all... Mina ütlen - tulge üles, kas niiwiisi, ütlen, wõib. Nutawad. "Papakene, ütlewad, ei tea kus on." Jumal hoidku, ütlewad, kui ära põles". Mõtlesiwad wälja. Õue pääl on mõned... kah ilma riieteta. Olga (wõtab kapist riideid wälja). Säh, wõta see hall... Ja see... Jakikene kah. Ja see seelik wõta, Anfissa. Mis see ometi on, minu jumal! Terwe Kirsanowski põikuulits on nähtawasti ära põlenud.. Wõta see... Wõta see... (wiskab temale riided kätte). Werschininid waesed said ehmatada... Nende maja oleks pea-aegu maha põlenud... Jäagu meie poole ööseks. Kodu lasta neid ei wõi... Waa- sel Fedotikul põles kõik ära... midagi ei jäänud üle...

Anfissa. Kutsuksid wast õige Ferapont Oljuschka, aga muidu ei jaksa ma ära wiia...

Olga (helistab). Ei jõua ära helistada... (üle ukse). Tulge siia, kes sääl on! (Läbi lahtise ukse on kumast punane aken näha; on kuulda, kuidas majast mööda tuletõrjujate salk sõidab). Mis-sugune koledus see on. Ja kuidas ära on tüütanud! (Ferapont tuleb sisse).

Olga. Säh, wõta wii alla... Sääl trepi all seisawad Kolotilini preilid... anna

neile. Ja ka see anna...
Ferapont. Kuulan. Kaheteistkümnendal aastal põles Moskwa ka. Minu issand jumal! Prantslased imestasiwad.

Olga. Mine wõid minna.

Ferapont. Kuulan (läheb ära).

Olga. Anfissakene, armsake, anna kõik ära. Midagi ei ole meile tarwis, kõik anna ära, Anfissakene... Ma olen wäsinud, seisan waewalt jalgade pääl... Werschininid ei wõi koju lasta... Tüdrukukesed heidawad woorastetuppa, aga Aleksander Ignatjitsch läheb alla paruni juurde... Fedotik ka paruni juurde, wõi jälle jäägu meie juurde saali... Doktor on just nagu nimelt purjus, hirmus purjus ja tema juurde ei wõi kedagi saata. Ja Werschinini naene ka woorastetuppa.

Anfissa (wäsinult). Oljuschka, armsakene, ära aja mind ära, ära aja.

Olga. Rumalusi kõneled sa, Anfissa. Keegi ei aja sind.

Anfissa (paneb temale pää rinna pääle).

Minu armas, minu kuldne, ma näen waewateen tööd... Nõrgaks jään, kõik ütlewad: kasi minema! Aga kuhu ma lähen? Kuhu? Kaheksakümmend aastat. Kaheksakümmes teine aasta...

Olga. Sa istu, Anfissakene. Oled waesekene ära wäsinud (paneb tema istuma). Puhka minu armas. Kuidas sa kahwatanud oled!

(Natascha tuleb sisse).

Natascha. Sää! koneldakse, ruttu on tarwis tule läbi kannatajatele abiandmise selts kokku seada. Mis siis? Wäga ilus mõte. Üleüldse on tarwis ruttu waeseid inimesi aidata, see on rikaste kohus. Bobik ja Sofikene magawad aga, magawad, nagu ei oleks midagi olnud. Meil on igal pool niipalju inimeisa, kuhu sa ka lähed, maja täis. Nüüd on linnas influenza, kardan kui wiimaks lastele külge

ei hakka.

Olga (ei kuula teda). Siia tупpa ei ole tulekahju näha, siin on rahulik...

Natascha. Ja... Minul on wist juuksed sa-
sis (peegli ees). Kõneldakse, ma olewat
paksemaks läinud... aga ei ole tõsi!
Mitte sugugi! Aga Mascha magab, ära wä-
sinud, waenekene... (Anfissale külmalt).
Minu juuresolekul ei tohi istuda! Tõuse
üles. Mine siit ära! (Anfissa läheb ära)
Ja mis pärast sa seda wanamoori pead,
ei saa aru!

Olga (ära kohmetades). Wabanda, mina ei saa
ka aru...

Natascha! Teda ei ole siia tarwis! Tema
on taluülimene, peab külas elama... Mis
hellitamine see on! Mina armastan majas
korda! Üleliigseid ei pea majas olema
(silitab teda põske mööda). Sina, waene-
kene, oled ära wäsinud! Ära on meie kooli-
juhataja wäsinud! Aga kui minu Sofikene
suureks kaswab ja gümnasiumisse astub,
siis hakkab ma sind kartma.

Olga. Ei saa minust koolijuhatajat.

Natascha. Sind walitakse, Olgakene. See on
otsustatud.

Olga. Ma astun tagasi. Ei wõi... See ei ole
minu jõuu kohane... (joob wett). Sa
käisid praegu Anfissaga nii jämedalt
ümbes... Anna andeks, mina ei suuda ära
kannatada... silmade ees läks pimedaks.

Natascha (erutatult). Anna andeks, Olja,
anna andeks... Ma ei tahtnud sind kur-
wastada.
(Mascha tõuseb üles, wõtab padja ja läheb
wihaselts ära).

Olga. Saa aru, armas... Meie oleme, wõib olla,
weidralt kaswatatud, aga mina ei kannata
seda ära. Niisugune ümberkäimine rõhub
mind, ma jään haigeks... ma kaotan liht-
salt julguse!

Natascha. Anna andeks, anna andeks... (suud-

leb teda).

Olga. Igasugune, ka kõige vähem jämedus, õrnuseta öeldud sõna erutab mind...

Natascha. Ma kõnelen sagedasti üleliiga, see on tõsi, aga arwa isegi, minu armast, ta wõiks maal elada.

Olga. Ta on juba kolmkümmend aastat meie juures.

Natascha. Aga nüüd ei wõi ta tööd teha! Kas ei saa mina aru, wõi ei taha sina minust aru saada. Tema ei jaksa tööd teha, ainult magab ehk istub.

Olga. Ja las istub.

Natascha (imestanult). Kuidas, las istub?

Aga ta on ju teenija (läbi pisarate).

Ma ei saa sinust aru, Olga. Minul on lapsehoidja, on ämm, meil on toatüdruk, köögitüdruk, mis jaoks meil siis weel see wanamoor? Mis jaoks?

(Näitelawa taga löödakse hädakella).

Olga. Selle ööga olen ma kümme aastat wanemaks läinud.

Natascha. Meil on tarwis kokku kõnelda, Olga. Sina oled gümnasiumis, mina kodus, sinul on õpetamine, minul majapidamine. Ja kui ma teenijate kohta midagi kõnelen, siis tean ma, mis ma kõnelen, tean, mis ma kõ - ne - len... Ja et juba homme enam seda wana warast siin ei oleks, wana krõnksu... (trambib jalgadega). Seda nõida... Mind ei tohi äritada, ei tohi (ennast kogudes). Tõepoolest, kui sa mitte alla elama ei lähe, siis tülitseme me alati. See on hirmus.

(Kulögin tuleb sisse).

Kulögin. Kus Mascha on? Oleks aeg juba koju minna. Kõneldakse, tulekahju jääb vähemaks (ringutab). Põles ainult üks linna osa ära, oli aga tuul, alguses näis, et terve linn põleb (istub). Wäsişin ära. Oljakene, minu armas. Ma mõtlen sagedasti: kui mitte Mascha,

ma oleksin sind naaseks wõtnud, Olja-
kene. Sa oled wäga hää... Oled enese
ära piinanud (kuulatab).

Olga. Mis?

Kulogin. Just nagu nimelt on doktoril
joomahoop, purjus koledasti. Just nagu
nimelt! (Tõuseb üles). Tuleb siia,
nähtawasti... Kuulete? Ja siis... (nae-
rab). Ah, missugune, Tõepoolest... Ma
peidan enese ära (läheb kapi juurde
ja seisab nurka). Seesugune mortsukas.

Olga. Kaks aastat ei joonud, aga nüüd kor-
raga wõttis kätte ja jõi täis...
(läheb Nataschaga taha poole).

(Tschebutökin tuleb sisse; waarumata,
nagu kaine, kõnnib läbi toa, jääb seis-
ma, waatab, siis läheb pesuriista juur-
de ja hakkab käsa pesema).

Tschebutökin (tusaselt). Kurat wõtku
kõiki... kiskugu... Mõteldakse, et mina
tohter olen, et mõistan kõiksugu haigu-
si arstida, aga mina ei tea täiesti
mitte midagi, kõik ära unustanud, mis
teadsin, mitte midagi ei mäleta, täies-
ti mitte midagi (Olga ja Natascha
lähewad temale tähelepanemata ära).

Kurat wõtku. Minewal kolmapäewal arstisin
Liiwal naesterahwast - suri ära, ja
mina olen süüdlane, et ta ära suri.
Ja... Ikka teadsin ühte teist aastat
kakkümmend tagasi, aga nüüd ei mäleta
midagi. Mitte midagi. Wõib olla, ma ei
ole inimenegi, waid teen ainult niisu-
guse näo, et mul käed ja jalad ja pää on;
wõib olla, mind ei olegi ülepea olemas,
waid ainult näib nii, et ma kõnnin, söön,
magan (nutab). Oh, kui saaks olemata olla
(jätab nutmise järele, tusaselt). Kurat

teab... kolme päewa eest tuli klubis
jutt; kõneldakse, Shakspeare, Voltaire...
Mina ei ole lugenud, sugugi ei ole luge-
nud, aga tegin näo, nagu oleksin lugenud.
Ja teised ka, nagu mina. Lailus! Madalus!

Ja see naesterahwas, kelle ma kolmas päewal ära suretasin, tuli meelde... ja kõik tuli meelde ja muutusehinges wildakuks, inetuks, jälgiks... läksin pistsin jooma...

(Irina, Werschinin ja Tusenbach tulewad sisse; Tusenbachil on tsiwilriided seljas, uued ja moodsad).

Irina. Siin istume. Siia ei tule keegi.

Werschinin. Kui mitte soldatisiwi oleks olnud, siis oleks terve linn maha põlenud. Tublid poisid! (Oerub häämele pärast käsa). Kuldne rahwas. Ah, küll on need tublid poisid!

Kulôgin (nende juurde minnes). Mis kell on, härrad?

Tusenbach. Kell on juba nelja pääl. Koidab.

Irina. Kõik istuwad saalis, keegi ei lähe ära. Ja ka teie Soljonoi istub. (Tschebutôkinile). Teie, doktor, minge õige magama.

Tschebutôkin. Midagi... Tänan (soeb habet).

Kulôgin (naerab). Nokakese täis wõtnud, Iwan Romanôtsch (koputab ôla pääle).

Tubli poiss. In vino veritas, ütelsiwad wanad roomlased.

Tusenbach. Mind palutakse ikka põlenute hääks kontserti toime panna.

Irina. No, kes sääl siis...

Tusenbach. Wõiks ju korraldada, kui tahta.

Maria Sergejewna mängib minu arust imeilusasti klawerit.

Kulôgin. Imeilusasti mängib!

Irina. Ta on juba ära unustanud. Kolmas aastat ei ole mänginud, wõi neli.

Tusenbach. Siin linnas ei saa kindlasti mitte keegi muusikast aru, mitte ükski hing, aga mina, mina saan aru ja kinnitan teile auusõnaga, et Maria Sergejewna suurepäraliselt mängib, peaaegu anderikalt.

Kulôgin. Teil on õigus, parun. Ma armastan teda väga, Maschat. Ta on tore.

Tusenbach. Nii toredasti mängida mõista ja sellisamal ajal teada, et sind mitte keegi, mitte keegi ei mõista!

Kulögin (õhkab). Ja... Aga kas temal sünnis on kontsertist osa võtta? (Waheaeg). Mina, härrad, ei tea ju midagi.

Woib olla, on see ka hää. Pean tunnistama, meie direktor on hää inimene, isegi wäga hää, tark, aga temal on niisugused waated... Muidugi, see ei ole tema asi, aga siiski, kui tahate, siis ma kõnelen temaga, minugi pärast.

Tschebutökin (wõtab portselanist kella ja waatab teda).

Werschinin. Tulekahjul sain ma üleni poriga, nii et kuhugi ei kõlba (waheaeg).

Eila kuulsin ma nii kõrvalt, nagu tahetakse meie brigadi kuhugi kaugele ära wiia. Ühed kõnelewad, Poolamaale, teised wist Tschitasse.

Tusenbach. Mina kuulsin ka. Mis siis? Linn jääb siis täitsa tühjaks.

Irina. Ja ka meie sõidame ära!

Tschebutökin (pillab kella maha, see läheb puruks). Pihuks!

(Waheaeg; kõik kurwastatud ja piinlikus seisukorras).

Kulögin (tökkisid ülese korjates). Niisugust kallist asja katki teha - ah, Iwan Romanõtš, Iwan Romanõtš! Null miinusega teile ülespidamise eest!

Irina. See oli kadunud mamma kell.

Tschebutökin. Wõib olla... Kui mamma, siis mamma. Wõib olla, ma ei teinud katki, ma waid ainult näib nii, et katki tegin.

Wõib olla, meile ainult näib nii, et meie olemas oleme, aga tõepoolest ei ole meid mitte. Midagi ma ei tea, keegi ei tea mitte midagi (ukse juures). Mis te waatate? Nataschal on Protopopowiga

romanike, aga teie ei näe, teie istute siin ja ei näe midagi, aga Nataschal on Protopopowiga roomanike... (laulab).

Kas ei taha seda datlit wõtta üle...
(läheb ära).

Werschinin. Ja... (naerab). Kui weider see
koik tõepoolest on! (Waheaeg). Kui tu-
lekahju hakkas, jooksin ma ruttu koju;
lähen ligemale, waatan - meie maja on
terwe ja puutumata, ning wäljaspool
hädahoitu, aga minu kaks tüdrukukest
seisawad läwe juures pesu wäel, ema ei
ole, rahwas keerleb sinna tänna, jook-
sewad hobused, koerad ja tüdrukukeste
nägudel on hirm; hirm, palumine ja ei
tea mis kõik; mu süda tõmbas ennast
kokku kui ma neid nägin. Minu jumal,
mõtlesin ma, mis neil tüdrukukestel
weel pika elu jooksul läbi elada tu-
leb! Ma haaran nad sülle, jooksen ja mõt-
len ikka ühte: mis neil weel küll selle
ilma pääl läbi elada tuleb! (Hädakell,
waheaeg). Tulen siia, aga ema on siin,
kisendab, wihastab.
(Mascha tuleb padjaga sisse ja istub
sohwa pääle).

Werschinin. Ja kui minu tüdrukukesed pesu
wäel läwe pääl seisiwad ja wulits tu-
lest punane oli, kui kole müra oli, siis
mõtlesin ma, et midagi sarnast paljude
aastate eest sündis, kui waenlane oota-
mata pääle tormas, rööwis, põletas... Aga
tõepoolest missugune wahel selle wahel,
mis oli ja mis on! Aga kui weel wahel
aega mööda läheb, mõni kaks- kolmsada
aastat, siis waadatakse ka meie praegu-
se elu pääle niisamuti hirmu ja pilke-
ga, kõik praegune saab siis nurgebine,
raske, wäga puudulik ja weider paistma.
Oh, tõepoolest, missugune elu see olema
saab, missugune elu! (Naerab). Andke an-
deks, ma hakkasin jälle filosoferima.
Lubage jätkata, sõbrad. Ma tahaksin wäga
filosoferida, mul on nüüd niisugune tu-
ju (waheaeg). Nagu magawad kõik. Mina
ütlen: missugune elu see saab olema!

Teie wõite enestele ainult ette kujutada... Niisuguseid, nagu teie olete, on linnas nüüd ainult kolm, aga järgmistel põlvedel tekkib neid rohkem, ikka rohkem ja rohkem ja tuleb aeg, kus kõik teie järele muutub, hakatakse teie järele elama, aga siis jääte ka teie wanaks, sünnivad inimesed, kes teistest paremad on... (naerab). Täna on mul iseäralik tuju. Tahaks pagana wiisi elada... (laulab). Ka wanaltgi wõib armastada, ta hoogudes end kosutada... (naerab).

Mascha. Tram - tam - tam...

Werschinin. Tam - tam...

Mascha. Tra - ra - ra?

Werschinin. Tra ta - ta (naerab).

(Fedotik tuleb sisse).

Fedotik (tantsib). Paljaks põlesin, paljaks põlesin! Puhtaks täiesti! (Naer).

Irina. Mis nali see siis on. Kõik põles ära?

Fedotik (naerab). Kõik puhtani. Mitte midagi ei jäänud järele. Ja gittarre põles ära ja fotograafia wärk põles ära ja kõik minu kirjad... Ma tahtsin teile taskuraamatu kinkida - kah põles ära.

(Soljonõi tuleb sisse).

Irina. Ei, olge hääd, minge ära, Wassili

Wassiljitsch. Siin ei wõi.

Soljonõi. Mispärast siis parun wõib, aga mina ei wõi?

Werschinin. On tarwis ära minna, tõepoolest. Kuidas tulekahjuga on?

Soljonõi. Kõneldakse, jääwat vähemaks. Ei, minul paistab see täiesti weider, mispärast parun wõib, aga mina ei wõi?

(Wõtab lõhnaõliklaasikese wälja ja pritsib ennast).

Werschinin. Tram - tam - tam.

Mascha. Tram - tam.

Werschinin (naerab, Soljonõile). Lähme saali.

Soljonõi. Hää küll, nii siis kirjutamegi üles. Ehk mõtet võiks veel rohkem seletada, kuid anisid ma kardan üles äri-^{as}tada... (Tusenbachi pääle waadates). Tsip, tsip, tsip... (läheb Werschinini ja Fedotikuga ära).

Irina. Kuidas see Soljonõi kõik tubaka suitsu täis ajas... (inestades). Parun magab! Parun! Parun!

Tusenbach (üles wirgudes). Ma wäsisin aga ära, toepoollest... Teliskiwi wabrik... Ma ei soni mitte, waid toepoollest sõidan teliskiwi wabrikusse, hakkam tööle... Juba oli sellest jutt (Irinale õrnalt). Teie olete niisugune kahwatu, üliilus, nõiduw... Mulle näib, teie kahwatus selgitab pimedust, nagu walgus... Teie olete kurb, teie ei ole eluga rahul... Oh, sõidame minuga üheskoos, sõidame üheskoos tööd tegema!

Mascha. Nikolai Lwowitsch, minge siit ära.
Tusenbach (naerdes). Teie olete siin? Ma ei näe (suudleb Irina kätt). Jumalaga, ma lähen... Ma waatan teie pääle nüüd, ja mul tuleb meelde, kuidas teie kunagi ammu, oma nimepäewal, teie erk, lõbus töö-^{as}rõomudest kõnelesite... Ja missugune õnnelik elu siis mulle wirwendas. Kus ta on? (Suudleb kätt). Teil on pisarad silmis. Heidke magama, juba koidab... hommik algab... Kui mul lubatud oleks teie eest oma elu anda!

Mascha. Nikolai Lwowitsch, minge ära! No, mis toepoollest...

Tusenbach. Lähen... (läheb ära).

Mascha (magama heites). Kas sa magad, Fedor?

Kulõgin. A?

Mascha. Mine õige koju.

Kulõgin. Minu armas Mascha, minu kallis

Mascha.

Irina. Ta on wäsinud. Lase ta õige puhata, Fedja.

Kulõgin. Silmapilk lähen ära... Minu naene

on hää, tore... Armastan sind, minu ai-
-nukest...

Mascha (wihaselt). Amo, amas, amat, amamus,
amatis, amant.

Kulôgin (naerab). Ei, tõepoolest, ta on imes-
tamise wääriline. Ma olen sinuga seitse
aastat paaris, aga näib nii, nagu oleksi-
me alles eila laulatatud. Auusona. Ei,
tõepoolest, sina oled imestamise wäärt
naesterahwas. Ma olen rahul, olen rahul,
olen rahul!

Mascha. (tõuseb üles ja kõneleb istudes).

Ja ei lähe mul pääst wälja... Lihtsalt
südame ajab täis. Istub nagu nael pääs,
ei saa waikida. Ma mõtlen Andreist...
Ta pani selle maja pangas panti ja kõik
raha wõttis tema naene enese kätte, aga
maja ei ole ju mitte üksi tema, waid meie
nelja oma! Ta peab seda teadma, kui ta
korralik inimene on.

Kulôgin. Asi mõtelda, Mascha! Misjaoks? Andjru-
scha on kaelani wõlgades, no, ja jumal te-
maga.

Mascha. See ajab igatahes südame täis (hei-
dab magama).

Kulôgin. Meie sinuga ei ole mitte wäesed...
Ma teen tööd, käin gümnasiumis, siis an-
nan tundisid... Mina olen auus inimene.
Lihtsalt... Omnia mea mecum porto, nagu
üteldakse.

Mascha. Mulle ei ole midagi tarwis, aga mind
pahandab ülekohus (waheaeg). Mine, Fedor.

Kulôgin (suudleb teda). Sa oled wäsinud, puhka
üks pool tundi, aga mina istun sääl, ootan,
maga... (läheb). Ma olen rahul, olen rahul,
olen rahul (läheb ära).

Irina. Tõepoolest, kui pisikeseks on meie And-
rei jäänud, kuidas ta selle naesterahwa
ligiduses ära on pehastanud ja wanaks
länud! Walmistas ennast kunagi professo-
riks, aga eila kiitis, et ometi lõpuks maa-
kogu walitsuse liikmeks sai. Tema on wa-
pitsuse liige, aga Protopopow esimees...

Kõik linn kõneleb, naerab, ja ainult tema üks ei tea ega näe midagi...
 Kõik jooksewad tulekahjule, aga tema istub omas toas ja ei pane tähelegi.
 Mängib ainult wiilulit (närwiliselt).
 Oh, hirmus, hirmus, hirmus (nutab). Ma ei suuda, ei suuda rohkem ära kanda!
 Ei suuda, ei suuda!...
 (Olga tuleb sisse ja kraamib oma laua juures).

Irina (nuuksub waljult). Wisake mind wälja, wisake, ma ei suuda enam!...

Olga (ehmatades). Mis sa nüüd, mis sa nüüd? Armas!

Irina (nuutsudes). Kuhu? Kuhu on kõik läinud? Kus ta on? Oh, minu jumal, minu jumal! Ma olen kõik unustanud, unustanud... mul on pääs segi... Ma ei mäleta, kuidas on Italia keeli aken, wõi lagi... Kõik unustan ära, iga päew unustan, aga elu läheb ja ei tule ialgi tagasi, ei ialgi, ialgi ei sõida meie Moskwasse... Ma näen, et ei sõida...

Olga. Armas, armas.

Irina (ennast tagasi hoides). Oh, mina õnnetu... Ei suuda mina tööd teha, ei hakka ma tööd tegema. Küllalt, küllalt! Olin telegrafi preili, nüüd teenin linnawalitsuses ja wihkan ja põlgan kõike, mis mulle teha antakse... Ma olen juba kahekümne nelja aastane, teen juba ammu tööd, ja peaaegu ära kuiwanud, olen kõhnaks, inetuks, wanaks jäänud ja mitte midagi, midagi, mitte mingisugust rahuldust, aga aeg läheb edasi ja näib ikka nii, et sa tohise, ilusa elu eest ära lähed ikka kaugemale ja kaugemale, mingisugusesse kuristikusse. Ma olen meeleheitel, ja kuidas ma elus olen, kuidas ennast siitamaani ära tapnud ei ole, sellest ei saa ma aru...

Olga. Ära nuta minu lapsukene, ära nuta... Mina kannatan.

Irina. Ma ei nuta, ei nuta... Küllalt...
 Noh, ma ei nuta enam... Küllalt...
 Küllalt!

Olga. Armas, ma ütlen sulle, nagu ôde, nagu sõber, kui tahad minu nõuu kuulda, mine parunile mehele!

Irina (nutab tasa).

Olga. Sina ju auustad teda, hindad kõrgelt... Ta ei ole, tõsi küll, mitte ilus, aga ta on niisugune korralik, puhas... Sest mehele ei minda ju armastuse pärast, vaid selleks, et oma kohust täita. Mina, vähemalt, mõtlen nii ja mina läheksin ilma armastuseta. Kes ka ei kosiks, ükskõik läheksin, kui ta ainult korralik inimene on. Isegi wanale mehele läheksin...

Irina. Ma ootsin ikka, et kolime ära Moskvasse, sääl juhtun päris omaga kokku, ma unistasin temast, armastasin. Aga tuli wälja, kõik on rumalus, kõik on rumalus...

Olga (kaelustab ôde). Minu armas, üliilus oekene, ma saan kõigest aru; kui parun Nikolai Lwowitsch wäeteenistuse jättis ja meie juurde lihtkuues tuli, siis näis ta mulle inetu olewat, et ma isegi nutma hakkasin... Tema küsib: "miks te nutate?" Kuidas ma temale ütlen! Aga kui jumal nii laseks minna, et ta sind kosiks, siis oleksin mina õnnelik. Siin on ju teine asi, täiesti teine. (Natascha läheb, küünal käes, waikides üle näitelawa parempoolsest uksest pahemapoolsesse).

Mascha (tõuseb istu). Ta kõnnib nii, nagu oleks tema tule süüdanud.

Olga. Sina, Mascha, oled rumal. Kõige rumalam meie peres, see oled sina. Wabanda, ole hää (waheaeg).

Mascha. Ma tahan kahetseda, armsad ôed. Mi-ning waewab. Pihtin seda teile ja siis

mitte kunagi, mitte kunagi enam. Ütlen kohe (tasa). See on minu saladus, aga teie peate kõik teadma... Ei saa waikida... (waheaeg). Ma armastan, armastan... Armastan seda inimest... Teie nägite teda praegu... Noh, ja mis sääl on. Uhe sõnaga, armastan Werschinininit...

Olga (läheb oma sirmi taha). Jäta see. Ma ei kuula üksta/koik mitte.

Mascha. Mis sääl teha! (Wõtab pääst kinni). Alguses näitas ta mulle weider olewat, siis oli mul temast kahju... siis hakkasin armastama... hakkasin armastama teda tema hääle, tema sõnade, tema kahe õnnetu tütrekese pärast...

Olga (sirmi taga). Ma ei kuula üksta-koik mitte. Missuguseid rumalusi sina ka ei räägi, ma ei kuule ükstakoik mitte.

Mascha. Eh, rumal oled sa, Olja. Armastan - niisugune on, tähendab, minu saatus. Tähendab, minu osa on niisugune... Ja tema armastab mind... See on kõik hirmus. Ja? See ei ole hää? (Tõmbab Irinat käest, meelitab enese juurde). O, minu armas... Kuidas me küll oma elu ära elame, mis meist saab... Kui mõnda romani loed, siis paistab, et see kõik wana on ja kõik nii arusaadaw, aga kui ise armastama hakkad, siis on sul näha, et keegi mitte midagi ei tea ja igauks ise enese cest otsustama peab... Mina armsad, minu õed... Tunnistan teile ülesse, nüüd saan waikima... Nüüd saan olema nagu Gogoli nõrgameelne... waikimine... waikimine... (Andrei tema järele Ferapont).

Andrei (wihaselt). Mis sulle tarwis on? Ma ei saa aru.

Ferapont (ukse pääl, kärsitult). Mina, Andrei Sergejewitsch, juba kõnelsin korra kümme.

Andrei. Esiteks, mina ei ole sinul mitte

Andrei Sergejewitsch, waid teie kõrgeausus!

Ferapont. Tuletõrjujad, teie kõrgeausus, paluwad, lubage jõe äärde läbi aia sõita. Aga muidu ümberringi sõidawad, sõidawad - päris nuhtlus.

Andrei. Hää küll. Ütle, hää küll (Ferapont läheb ära). Ära on nad tüütanud. Kus Olga on? (Olga tuleb sirmi tagast wälja). Ma tulin sinu juurde, anna mulle kapi wõtit, mina olen oma ära kaotanud. Sinul on niisugune wäike wõtmeke-

Olga (annab temale waikides wõtme, Irina läheb oma sirmi taha; waheaeg).

Andrei. Aga missugune määratu suur tulekahju. Nüüd hakkas juba waiksemaks jääma. Tont teab, see Ferapont ajas mind wihaseks, ma ütlesin temale rumalust... Teie kõrgeausus... (waheaeg). Mis sa waikid, Olja? (Waheaeg). On aeg juba need rumalused jätta ja mitte nii mossis olla, elad tublisti... Sina, Mascha, oled siin, Irina on siin, noh, siis tore - seletame asjad puhtaks, ükskord jäädawalt. Mis teil on minu wastu? Mis?

Olga. Jäta Andrjuscha. Homme seletame, erutad. Missugune piinaw öö.

Andrei (ta on väga kohmetu). Ära ärita ennast, ma küsin teie käest täiesti külmawereliselt: mis teil on minu wastu? Kõnelge otsekohele.

Werschhini hääl. Tram - tam - tam !

Mascha (touseb üles, kowasti). Tra - ta - ta! (Olga). Jumalaga Olja, issand sinuga (läheb sirmi taha, suudleb Irinat). Marga rahuga... Jumalaga, Andrei. Mine ära, nad on wäsinud, homme seletad... (läheb ära).

Olga. Toepoollest, Andrjuscha, lükkame homseni edasi... (läheb oma sirmi taha). Aeg on magama minna.

Andrei. Ainult ütlen ja lähen ära... Silma-

pilk... Esiteks, teil on midagi Natascha, minu naese wastu, ja seda panen ma juba oma pulma päewast saadik tähele. Natascha on tore, auus inimene, otsekohene ja hääsüdamline - see on minu arwamine. Oma naist armastan ja auustan ma, saate aru, auustan ja nõuan, et teda ka teised auustaksiwad. Kordan, ta on auus, hääsüdamline inimene, aga kõik meie rahulolematused, wabandage, need on lihtsalt tujud... (waheaeg). Teiseks, teie olete pahased selle pärast, et mina professor ei ole ja teaduse kallal ei tööta. Aga mina teenin maakogus, mina olen maakogu walitsuse liige ja pean seda oma teenistust niisamuti pühaks ja kõrgeks, nagu teaduse teenimistgi. Mina olen maakogu walitsuse liige ja uhkustan sellega, kui soowite teada (waheaeg). Kolmandaks... Minul on weel ütelda... Ma panin maja panti, ilma teie käest luba küsimata... Selles olen ma süüdlane, ja, ja palun mind wabandada. Mind sundisiwad selleks wõlad... kolmkümmend wiis tuhat... Mina ei mängi enam kaarta, olen ammugi jätnud, aga pääasi, mis ma oma wabanduseks ütelda woin, on see, et teie tüdrukud olete, teie saate palka, minul aga ei olnud... teenistust, nõnda ütelda... (waheaeg).

Kulôgin (ukse wahelt). Maschat ei ole siin? (ärewalt). Kus ta siis on? See on imeulik... (läheb ära).

Andrei. Nad ei kuula. Natascha on hää, auus inimene (kõnnib waikides näitelawal, siis jääb seisma). Kui ma naese wõtsin, mõtlesin ma, et meie õnnelikud saame olema... Kõik õnnelikud... Aga minu jumal... (nutab). Minu armsad õed, kallid õed, ärge uskuge mind, ärge uskuge... (läheb ära).

Kulôgin (ukse wahelt, ärewalt). Kus Mascha on? Siin ei ole Maschat? Imelik lugu

(lähed ära).

(Hädakell, näitelawa on tühi).

-Irina (sirmi taga). Olja! Kes see kopu-
tab porandat wastu?

-Olga. See on doktor, Iwan Romanôtsch. Ta
on purjus.

Irina. Missugune rahutu öö! (Waheaeg).

Olja! (Waatab sirmi tagast wälja).
Kuulsid? Brigad woetakse meilt ära,
wiidakse kuhugi kaugele.

Olga. Need on kuulujutud ainult.

Irina. Siis jääne meie üksi...Olja!

Olga. Noh?

Irina. Armas, kallis, ma auustan parunit,
pean temast lugu, ta on tore inime-
ne, ma lähen temale, olen nõuus, ai-
nult sõidame Moskwasse! Palun sind,
sõidame! Paremata, kui Moskwa, ei ole
midagi ilmas! Sõidame! Olja! Sõi-
dame!

E e s r i e .

10

N e l j a s w a a t u s

Wana aed Prosorowite maja juures. Pikk kuuse alle, mille lõpul jõgi näha on. Sääl-pool jõe kalda pääl - mets. Paremal pool on maja rõdu; siin on laua pääl pudelid ja klaasid; on näha, et praegu champagnerit on joodud. Kell kaksteistkümme lõuna ajal. Uulitsa päält lähewad läbi aia jõe äärde harwa jalakäiad; kiiresti läheb inimest wiis soldatit. Tschebutõkin istub hääs meeleolus, mis temast terve waatuse ajal ei lahku, aias leentooli pääl, ootab, kunas teda kutsutakse; temal on kübar pääs ja kepp käes. Irina, Kulõgin - ilma wurrudeta, auumärk kaelas, ja Tusenbach, saadawad rõdu pääl seistes Fedotikut ja Rodet, kes alla lähewad: mõlemad ohwitserid on marsimundris.

Tusenbach (suudleb Fedotikut). Teie olete hää, meie elasime nii sõbralikult (suudleb Rodet). Weel kord... Jumalaga, minu kallis!

Irina. Nägemiseni!

Fedotik. Mitte nägemiseni, waid jumalaga, meie ei saa juba ialgi enam kokku!

Kulõgin. Kes teab! (Pühib silmi, naeratab).

Ka mina hakkasin nutma.

Irina. Mõnikord ehk juhtume kokku.

Fedotik. Aasta kümme, wiieteistkümne pärast? Aga siis tunneme me waewalt üksteist ära, teretame külmalt... (fotograferib). Seiske... Weel wiimast korda.

Rode (wõtab Tusenbachi ümbert kinni). Ei saa meie enam üksteist näha... (suudleb Irina kätt). Aitäh kõige eest, kõige eest.

Fedotik (paha meelega). Seisa ometi!

Tusenbach. Jumal annab, näeme weel. Kirjutage meile. Tingimata kirjutage.

Rode (aeda üle silmates). Jumalaga puud!
(Huikab). Hop - hop! (Waheaeg). Jumalaga
- ja kaja!

Kulôgin. Kes teab, wõtate sääl Poolamaal
naese... Poolanaene kaelustab ja üt-
leb: "kochane!" (Naerab).

Pedotik (kella waadates). Wähem kui tund
on aega jäänud. Meie batareist läheb
ainult Soljonoi lodjaga, meie aga wäe-
rinnas. Täna läheb kolm batareid diwis-
joni kaupa, homme jälle kolm ja linna
tuleb waikus ja rahu.

Tusenbach. Ja hirmus igawus.

Rode. Aga kus Maria Sergejewna on?

Kulôgin. Mascha on aias.

Fedotik. Teda jumalaga jätta.

Rode. Jumalaga, tarwis minna, muidu hakk-
ma nutma... (kaelustab ruttu Tusenbachi
ja Kulôginit, suudleb Irina kätt). To-
redasti elasime siin...

Fedotik (Kulôginile). See on teile mäles-
tuseks... raamatukene pliiatsikesega...
Meie läheme siit jõe äärde... (lähewad
ära, mõlemad waatawad tagasi).

Rode (huikab). Hop - hop!

Kulôgin (huikab). Jumalaga!

(Näitelawa tagumises osas saawad Fe-
dotik ja Rode Maschaga kokku ja jätta-
wat ta jumalaga, see läheb nendega kaa-
sa).

Irina. Läksiwad... (istub rôdu alumise ast-
me pääle).

Tschebutökin. Aga mind unustasiwad jumala-
ga jätmata.

Irina. Aga mis teie siis?

Tschebutökin. Ja, ja ka mina unustasin
kuidagi wiisi. Olgu, saan neid ruttu
jälle näha, lähen homme ära. Ja... Weel
üks päewakene jäi. Aasta pärast las-
takse mind puhkusele, sõidan jälle
siia ja elan omad aastad teie lähedal
lõpule. Minul jääb pajukini ainult weel
üks aastakene... (paneab ajalehe taskusse,

wõtab teise wälja). Sôidan ära siia teie juurde ja muudan elu põhjalikult. Saan niisuguseks wäikseks, meele... meelepäraliseks, wiisakaks.

Irina. Ja teil oleks tarwis elu muuta, tarwis. Kuidagi wiisi tarwis.

Tschebutôkin. Ja. Tunnen seda (laulab tasa enese ette). Tarara...! bumbija... siin istun nonda ma...

Kulôgin. Parandamata, Iwan Romanôtsch! Parandamata.

Tschebutôkin. Kui õige teie juurede õpu-sele. Siis ehk paraneksin.

Irina. Fedor on enesel wurrud ära ajanud. Ma ei wõi näha!

Kulôgin. Aga mis?

Tschebutôkin. Ma ütlesin, mille sarnane teie nagu nüüd on, aga ei wõi.

Kulôgin. Mis siis! Nii on wiisiks wôetud. See on modus vivendi. Direktor on meil aetud wurrudega ja mina ka, kui inspek-toriks sain, ajasin ära: Kellelegi ei meeldi, aga minul on ükskõik. Mina olen rahul. Kas wurrutega, wõi ilma wurrude-ta, ma olen ühtewiisi rahul... (istub). (Näitelawa tagumises osas weab Andrei wankrikeses magawat last.)

Irina. Iwan Romanôtsch, minu armas, kallis, ma olen hirmus rahutu. Teie olite eila bulwaril, ütelge, mis juhtus sääl?

Tschebutôkin. Mis juhtus? Mitte midagi. Tühi asi (loeb lehte). Üks kõik!

Kulôgin. Nii koneldakse, nagu oleks Soljo-noi ja parun eila bulwaril teatri juu-res kokku juhtunud...

Tusenbach. Jätke järele! No, mis tõepoolest... (lööb käega ja läheb tuppa)

Kulôgin. Teatri juures... Soljonoi hakkas paruniga tüli norima, aga see ei kannatanud ära, ütles midagi haawawat...

Tschebutôkin. Ei tea. Lollus kõik.

Kulôgin. Kuskil seminaris kirjutas kooli-opetaja kirjatöö pääle Wene keeli

lollus - реныха aga koolipoiss luges:
 "реныха" - arwas, et ladina keeli on
 kirjutatud (naerab). Naljakaš wäga.
 Kõneldakse, nagu oleks Soljonoi Irinat
 armastama hakanud ja nagu wihkaks ta
 parunit... See on arusaadaw. Irina on
 wäga hää tüdruk. Tema on Mascha sarna-
 ne, niisamasugune alati mõttes. Ainult
 sinul, Irina, on pehmem iseloom. Ehk
 küll ka Maschal wäga hää iseloom on.
 Mina armastan teda, Maschat.
 (Aia tagumises osas näitelawa taga:
 "Au! Hop-hop!")

Irina (kohkudes). Mind nagu kõik asi
 hirmutab täna (waheaeg). Minul on
 juba kõik walmis, ma saadan pärast
 lõunat oma asjad ära. Meie lase me parun-
 niga endid homme laulatada, homme kohe
 sõidame ka ära teliskiwii wabrikusse
 ja ülehommene olen mina juba koolis,
 hakkab uus elu. Kuidagi jumal aitab!
 Kui ma kooliõpetaja eksami tegin, siis
 ma nutsin isegi rõõmu ja liigutuse
 pärast... (waheaeg). Silmapilk sõidab
 küüdihobune asjade järele...

Kulõgin. Nii see on küll, aga see kõik ei
 ole ikka nagu tõsiselt. Ainult paljad
 mõtted, aga tõsist wähe. Aga siiski,
 soowin sulle kõigest hingest.

Tschebutõkin (liigutusega). Minu armas,
 hää... Minu kuldne... Kaugele olete ära
 läinud, ei saa teid enam kätte. Olen
 taha jäänud, just nagu rändaja lind,
 kes wanaks on saanud, ei suuda lennata.
 Lennake, minu armsad, lennake jumala
 nimel! (Waheaeg). Ilma segu olete,
 Feodor Iljitsch, oma wurrud ära aja-
 nud.

Kulõgin. Küllalt juba! (Ohkab). Täna lähe-
 wad sõjamehed ära ja kõik läheb jäl-
 le wana wiisi. Mis sääl ka ei kõnelda,
 Mascha on hää, auus nesterahwas, mina
 armastan teda wäga ja tänan oma saa-

tust. Saatus on inimestel mitmesugune... Siin aktsisi walitsuses teenib keegi Kosõriew. Tema õppis minuga ühes, tema heideti gümnasiumis wiiendast klassist wälja, selle eest, et ta ut consecutivum mist mitte kuidagi wiisi aru saada ei suutnud. Nüüd on ta hirmus wiletususes, haige ja mina, kui kokku juhtun, siis ütlen temale: "Tere, ut consecutivum". - Ja, ütleb, nimelt consecutivum... aga ise kõhib. Aga minul käib terve eluaeg käsi hästi, ma olen õnnelik, mul on isegi teise järgu Stanislaus, ja ise õpetan teistele nüüd seda ut consecutivum. Muidugi, ma olen tark inimene, targem kui paljud teised, aga õnnelik ole mitte selles... (Majas mängitakse klaweril "Neitsied palwet").

Irina. Homme õhtul ei kuule mina juba enam seda Neitsi palwet, ei juhtu enam Protopowiga kokku... (waheaeg). Protopow istub sääl wõorastetoas; ja kantäna tuli...

Kulõgin. Koolijuhataja ei ole weel tulnud?

Irina. Ei. Temale saadeti järele. Kui te ainult teaksite, kui raske mul siin on üksinda elada, ilma Oljata... Tema elab gümnasiumis, tema on kooliõpetaja, on terve päew ametis, aga mina olen üksik, minul on igaw, ei ole midagi teha ja tuba, milles elan, wihkan ma. Ma otsustasingi nii: kui mul mitte määratud ei ole Moskwasse saada, siis peab see nii olemagi. Tähendab, saatus. Ei ole midagi teha. Koik on jumala käes, see on õigus. Nikolai Lwowitsch palus minu kätt. Mis siis? Mõtlesin järele ja otsustasin. Tema on hää inimene, wäga isegi, niisugune hää... Ja minu hingel kaswasiwad järsku otsekui tiiwad, ma sain rõõmsaks, mul oli kergem ja ma tahtsin jälle tööd teha, tööd teha... Ainult

...eila sündis midagi, mingisugune saladus jäi minu kohta rippuma...

Tschebutõkin. Renyxa. renyxa.

Natascha (läbi akna). Koolijuhataja!

Kulõgin. Koolijuhataja tuli. Lähme.

(Läheb Irinaga tuppa).

Tschebutõkin. (loeb lehte ja laulab tasa).

Tarara... bumbija... siin istun nonda ma...

(Mascha tuleb sinna, tagapool weab Andrei lapse wankrikest).

Mascha. Istub aga siin, istub...

Tschebutõkin. Aga mis siis?

Mascha (istub). Ei midagi... (waheaeg).

Teie armastasite minu ema?

Tschebutõkin. Wäga.

Mascha. Aga tema teid?

Tschebutõkin (pärast waheaega). Seda ma juba enam ei mäleta.

Mascha. Kas minu oma siin? Niiwiisi kõne-

les kunagi meie köögitüdruk Marfa

oma linnawahist: minu oma. Kas minu

oma on siin?

Tschebutõkin. Ei ole veel.

Mascha. Kui sa õnne tükati, jao kaupa

wõtad, ja siis ta ära kaotad, nagu mi-

na, siis muutud wähehaawal jämedaks,

lähed kurjaks (näitab enese rinna pään-

le). Siin keeb midagi... (wenna Andrei

pääle waadates, kes lapsewankrit weab).

Näete, Andrei, meie wennakene... kõik

lootused kadunud. Tuhanded inimesed

tõstsiwad kella üles, kulutati palju

ritööjõudu ja raha, aga tema kukus korra-

ga maha ja läks puruks. Korraga, asja

wäest teist taga. Nii ka Andrei...

Andrei. Ja kunas küll wiimaks majas rahu-

le jäädakse. Niisugune müra.

Tschebutõkin. Warsti (waatab kella). Minul

on wanaaegne kell, löömiseaga... (käänab

kella üles, kell lööb). Esimene, teine

ja wiles batarei lähewad punkt kell

üks ära (waheaeg). Aga mina homme.

Andrei. Jäädawalt?

Tschebutökin. Ei tea. Wõib olla, tülen aas-
ta pärast tagasi. Ehk küll, tont teab...
üks ta kõik...

(On kuulda, kuidas kusgi kaugel kannelt
ja wiilulit mängitakse).

Andrei. Tühjaks jääb linn. Just nagu kupli-
ga kaetaks ta kinni (waheaeg). Midagi
on eila teatri juures juhtunud; kõik
kõnelewad, aga mina ei tea.

Tschebutökin. Ei midagi. Rumalused. Soljo-
nõi hakkas paruniga tüli norima, aga
see sai ägetaks ja haawas teda, ja tu-
li lõppude lõpuks nii wälja, et Soljo-
nõi kohustatud oli teda kahewõitluse-
le kutsuma (waatab kella). Oleks, näh-
tawasti, juba aeg... Kell pool üks kroo-
nu metsas, selles, mis siit üle jõe näha
on... Piff - paff (naerab). Soljonõi
kujutab ette, et tema Lermontow on ja
teeb isegi salmisid. Nali naljaks, aga
temal on juba kolmas kahewõitlus.

Mascha. Kellel?

Tschebutökin. Soljonõil?

Mascha. Aga parunil?

Tschebutökin. Mis on parunil? (Waheaeg).

Mascha. Minul on kõik pääs segi. Aga ma
ütlen, ei peaks neid mitte lubama. Tema
wõib parunit haawata, wõi isegi ära
tappa.

Tschebutökin. Parun on hää inimene, aga üks
parun rohkem, wõi teine vähem - kas see
mitte ükskõik ei ole? Las olla! Üksta-
puhas! (Aia taga hügatakse: "Au! hop-
hop!"). Ootad. Skwortsow hüüab, sekundant.
Istub lootsikus (waheaeg).

Andrei. Minu arwates on niihästi kahewõit-
lusest osa wõtta kui ka tema juures
olla olgugi ainult arstina, lihtsalt
kõlbluseta.

Tschebutökin. See paistab ainult nii...
Meid ei ole, midagi ei ole ilmas, meid
ei ole olemas, waid ainult paistab, et

meie oleme. Ja kas see mitte kõik üksta-puhas ei ole.

Mascha. Nii kõneldakse terve päew, kõneldakse... (läheb). Elad niisuguses kliimas, waata aga, et kui lund sadama ei hakka, aga siin weel need kõned... (seisma jäädes). Ma ei lähe tuppa, ma ei suuda sinna minna... Kui Werschinin tuleb, ütelge mulle... (läheb alleed mööda). Aga juba lendawad rändajad linnud... (waatab üles poole). Luiged wõi anid... Minu armsad, minu õnnelikud... (läheb ära).

Andrej. Tühjaks jääb meie maja. Ohwitserid sõidawad ära, teie sõidate ära, öde läheb mehele ja jään mina üksi majasse...

Tschebutõkin. Aga naene?

(Ferapont tuleb paberitega sisse).

Andrej. Naene on naene. Tema on auus, korralik, noh, hää, aga temas on kõige selle juures midagi, mis teda wäiklase, pimedade, karuse looma sarnaseks alandab. Igatahes ei ole ta mitte inimene. Kõnelen teile kui sõbrale, ainukesele inimesele, kellele ma oma südant awada wõin. Ma armastan Nataschat, see on nii, aga mõnikord näib ta mulle imelikult wastik olewat ja siis kaotan ma pää, ei saa aru, mispärast, miks ma teda nii armastan, wõi, vähemalt, armastasin...

Tschebutõkin (tõuseb püsti). Mina, wennas, sõidan homme ära, wõib olla ei näe enam ialgi üksteist, olgu siis sulle minu nõu. Tead, pane müts pähe, wõta kepp kätte ja mine ära... mine ära ja mine, mine ilma tagasiwaatamata. Ja mida kaugemale lähed, seda parem.

(Soljonõi läheb näitelawa tagumisest osast kahe ohwitseriga läbi; Tschebutõkinit nähes pöörab ta ennast tema poole; ohwitserid lähewad edasi).

Soljonõi. Doktor, on aeg! Kell on juba pool üks (teretab Andreid).

Tschebutõkin. Silmapilk. Olen teist kõigist

ära tüdinenud (Andreile). Kui wast keegi minu järele küsib, Andrjuscha, siis ütled, et ma kohe tulen... (ohkab). Oho-ho-ho!

Soljonoi. Ei saanud karjata, kui karu kaissu kukkus ta (läheb temaga). Mis te kägisete, wanamees?

Tschebutökin. Noh!

Soljonoi. Kuidas käsi käib?

Tschebutökin (wihaselt). Käiksest läbi!

Soljonoi. Wanamees erutab ennast ilmaaegu ma luban enesele wähe, ma lasen teda ainult, nagu waldschnoppi (wõtab lõhnaõli wälja ja pritsib käte pääle).

Walasin täna terve klaasi tühjaks, aga lõhnab ikka. Surma lõhn on juures (waheaeg). Nõnda... Mäletate luuletust? Kuid tema, mässaw, otsib termi, just nagu termis rahu saaks...

Tschebutökin. Ja. Ei saanud karjata, kui karu kaissu kukkus ta (läheb Soljonoiiga ära). (On kuulda huiked: "Hop! Au!" Andrei ja Ferapont tulewad sisse).

Ferapont. Paberid alla kirjutada...

Andrei (närwiliselt). Jäta mind rahule!

Jäta! Palun! (Läheb wankriga ära).

Ferapont. Selle jaoks ju paberid ongi, et alla kirjutada (läheb näitelawa tagumisesse osasesse ära).

(Irina ja Tusenbach, kellel õlest kübar pääs on tulewad ette, Kulögin läheb üle näitelawa, hüüdes: "Au, Mascha, au!"

Tusenbach. See on wist ainus inimene linnas kes rõõmus on, et sõjamehed ära lähewad.

Irina. See on arusaadaw (waheaeg). Meie linn jääb nüüd tühjaks.

Tusenbach. Armas, ma tulen silmapilk.

Irina. Kuhu sa lähed?

Tusenbach. Mul on tarwis linna minna, siis... seltsimehi saatma.

Irina. Ei ole tõsi... Nikolai, miks sa täna nii segane oled? (Waheaeg). Mis juhtus

- eila teatri juures?

Tusenbach (kärsku liigutusega). Tunni

- aja pärast tulen ma tagasi ja olen jälle sinuga (suudleb tema kätt).

- Minu kallid (vaatab temale otsa).

et Juba wiis aastat on mööda läinud, kui ma sind armastan ja ma ei suuda ikka ära harjuda ja sina näid mulle ikka ilusam olewat. Missugused toredad, ime-ilusad juuksed! Missugused silmad!

Ma wiin sind homme ära, meie teeme

et tööd, saame rikkaks, minu unistused

- saavad tõeks. Sina saad õnnelikuks.

(Airult üks, ainult üks: sina ei armastata mind!

- Irina. See ei ole minu võimuses! Ma saan

sinu naaseks, truuks ja sõnakuulelikuks,

- aga armastust ei ole, mis teha! (Nutab).

Ma ei ole elus mitte kordagi armastanud.

Oh, ma unistasin armastusest nii

(wäga, unistan juba ammu, ööd ja päewad,

aga minu hing on nagu kallis klaver,

mis lukku pandud ja wõti ära kaotatud

(waheaeg). Sul on rahutu waade.

Tusenbach. Ma ei maganud terve öö. Minu

elus ei ole midagi niisugust hirmsat,

mis midagi ehmatada wõiks, ainult see kaotatud

- wõti närib minu hinge, ei lase mind magada.

Utle mulle midagi? (Waheaeg).

Utle mulle midagi...

Irina. Mida? Mida ütelda? Mida?

Tusenbach. Midagi.

Irina. Küllalt! Küllalt! (Waheaeg).

Tusenbach. Missugused tühjad asjad, missugused

rumalused wahel elus tähtsuse

saawad, nii korraga, asja ees teist taga.

Endist wiisi naerad nende üle, pead

neid tühisteks, ja siiski lähed ja tunned,

et sul jõudu ei ole seisma jääda.

O, ärme räägime sellest! Ma olen rõõmus.

Ma näen nagu esimest korda elus

neid kuuskesid, wahtraid, kaskesid, ja

kõik waatab minu pääle uudishimulikult ja ootab. Missugused ilusad puud ja, tõepoolest, missugune ilus elu peaks nende lähedal olema! (Huiked: "Au! Hop-hop!"). Tarwis minna, on juba aeg. Sääli on puu ära kuiwanud, aga ta kõigub ikkagi ühes teistega tuule kääs. Nii paistab mulle, kui ma ka ära suren, siis saan ma ikkagi nii wõi teisiti elust osa wõtma. Jumalaga, minu armas... (suudleb käsa). Sinu paberid, mis sa mulle andsid, on minu laua pääl kalndri all.

Irina. Ka mina lähen sinuga. Tusenbach (erutatult). Ei, ei! (läheb ruttu, jääb puiestee pääl seisma). Irina!

Irina. Mis? Tusenbach (ei tea mis ütelda). Ma ei ole täna kohwi joonud, ütled, et mulle keedetaks... (läheb ruttu ära). (Irina seisab mõttes, läheb siis näitelawa tagumisesse osasse ja istub kiige pääle. Andrei tuleb wankrikesega, ilmub Ferapont).

Ferapont. Andrei Sergeitsch, paberid ei ole ju minu, waid kroonu omad. Ega mina neid wälja mõelnud ei ole.

Andrei. O, kus ta on, kuhu on minu minewik läinud, kui ma noor olin, rõõmus, tark, kui ma unistasin ja kaunisid mõtteid mõlgutasin, kui minu olewik ja tulewik lootusega walgustatud oli? Mispärast jääme meie, kui waewalt elama hakkame, igawaks, halliks, huwitusetaks, laisaks, ükskõikseks, kasutaks, õnnetuks... Meie linn on juba kakssada aastat olemas, temas on sadatuhat elanikku ja mitte ainustgi, kes mitte teiste sarnane ei oleks, mitte ainumastgi kangelast, minewikus ega olewikus, mitte ainumastgi õpetlast, mitte ainumastgi kunstnikku ega wähegi tähelepandawat inimest, kes kadedust sünnitaks, wõi kirglist soowi

temale järele aimata. Ainult sööwad, joowad, magawad, siis surewad... sünniwad teised ja ka sööwad, joowad, magawad, ja, et igawusest mitte nüriks jääda, teewad elu mitmekesisemaks jälgi keelepaksimisega, wiina, kaardimängu ja kohtuskäimistega, ja naesed petawad mehi, aga mehed waletawad, teewad näo, et nad midagi ei näe, midagi ei kuule, ja tagasitõrjumata nurjatu mõju surub lapsi ja jumala säde kustub nendes ja nemad saawad niisamasugusteks armetuteks, üksteise sarnasteks surnuteks, nagu nende isad ja emad... (Ferapontile wihaselt). Mis waja?

Ferapont. Mida? Paberid alla kirjutada.

Andrei. Ära oled sa mind tüütanud.

Ferapont (paberid kätte andes). Praegu jutustas kroonukoja uksehoidja...

Nagu oleks, räägib, Peterburis talwel kakssada kraadi külma olnud.

Andrei. Olewik on wastik, aga selle eest, kui ma tulewiku pääle mõtlen, siis on nii häa! Kõik läheb nii kergeks, nii lahkeks; ja kaugel wilgub walgus, ma näen wabadust, ma näen, kuidas mina ja minu lapsed logelemisest wabaks saame, kaljast, kapsastega anidest, pärast lõunasest magamisest, alatust päewa wargusest...

Ferapont. Et nagu oleks kakstuhat inimest ära surnud. Rahwas, ütleb ta, olewat ära hirmunud. Kas Peterburis, wõi Moskwas - ei mäleta.

Andrei (õrna tundmuse hoos). Minu armsad õed, minu imeilusad õed! (Läbi pisarate). Mascha, minu õde...

Natascha (akna pääl). Kes siin kõneleb nii Kowasti? See oled sina, Andrjuscha? Sofi-kese ajad üles. Je ne fant pas faire du bruit la Sophie est dormée déjà. Vous êtes un ours. (Ei tohi mitte kõra teha, Sophie on juba magama jäänud. Sina

karu). (Wihaseks saades). Kui sa juttu ajada tahad, siis anna wanker lapsega kellegi teise kätte. Ferapont, wõta härra käest wanker!

Ferapont. Kuulen (wõtab wankri).

Andrei (piinlikus seisukorras). Ma kõne-
len tasa.

Natascha (akna taga, oma poissi kallista-
des). Bobik! Wallatu Bobik! Halb Bobik!

Andrei (paberid üle silmates). Hää küll, waatan üle ja kirjutan, mis tarwis on, alla, aga sina wiid jälle walitsusesse... (läheb paberid lugedes ära tuu-
pa; Ferapont weab wankrit aia tagumi-
sesse osasse).

Natascha (akna taga). Bobik, kuidas sinu
mamma nimi on? Armas, armas! Aga kes see
on? See on tädi Olja. Ütle tädile: tere,
Olja!

(Rändajad muusikandid, meesterahwas ja
tüdruk mängiwad wiili ja kandlega,
majast tulewad wälja Werschinin, Olga
ja Anfissa ja kuulawad minut aega wai-
kides; Irina tuleb lähemale).

Olga. Meie aed on nagu läbikäidaw õue,
temast käidakse ja sõidetakse läbi.
Anfissa, anna neile muusikantidele mi-
dagi...

Anfissa (annab muusikantidele). Minge ju-
mala nimel, hääd inimesed (muusikandid
kumardawad ja lähewad ära). Wilets rah-
was. Täis kohuga ei hakka mängima (Iri-
nale). Tere, Arischa! (Suudleb teda).
Ja-a, lapsekesed, elan! Elan gümnaasiumis
kroonu korteris, Oljuschkaga ühes mää-
ras jumal weel wanas eas. Sündimisest
saatik ei ole ma, patune, nõnda elanud.
Korter on suur, kroonu poolt, ja minu
jaaks on terve tuba ja woodikene. Koik
kroonu poolt. Arkan öösel üles ja oh-
issand, jumala ema, minust õnnelikumat
inimest ei ole!

Werschinin (kella waadates). Silmapilk lähe-

me minema, Olga Sergejewna. Minu aeg on otsas (waheaeg). Ma soowin teile kõike, kõike... Kus Maria Sergejewna on?

Irina. Ta on kusgil aias, ma lähen otsin teda.

Werschinin. Olge hääd. Ma rutan.

Anfissa. Lähen õige mina ka ja otsin (huikab). Maschakene, au! (Läheb ühes Irinaga aia tagumisesse osasse). Au, a - u!

Werschinin. Kõigel on oma lõpp. Isa meie lahkume (waatab kella). Linn andis meile midagi pidusöögi sarnast, joodi champagneri, linnapää pidas kõnet, mina sõin ja kuulasin, aga hingega olin siin, teie juures... (waatleb aeda). Olen teie juurde harjunud.

Olga. Kas näeme veel kunagi üksteist?

Werschinin. Wististi mitte (waheaeg).

Minu naene ja mõlemad tütrekesed elavad siin veel kuud kaks, palun, kui wast midagi juhtub, wõi midagi tarwis on...

Olga. Ja, ja, muidugi. Olge mureta (waheaeg). Homme ei ole linnas enam ühtegi sõjameest, kõik jääb mälestuseks ja muidugi, meie jaoks algab uus elu... (waheaeg)
Midagi ei lähe meie tahtmise järcele. Ma ei tahtnud koolijuhatajaks, aga ikkagi sain selleks. Moskwasse, tähendab, ei saa...

Werschinin. No... Aitäh teile kõige eest.

Wabandage mind, kui midagi wast mitte nõnda... Palju, palju juba väga palju kõnelsin ma - ka selle eest wabandage, ärge mäletage kurjasti.

Olga (pühib silmi). Miks see Mascha ei tule siis....

Werschinin. Mis teile siis veel jumalaga jätmiseks ütelda? Millest filosoferida? (Naerab). Elu on raske. Ta paistab paljudele meie seast wäljapääsemata ja lootusetu olewat, aga siiski peab tunnis-

tama, läheb ta ikka selgemaks ja ker-
gemaks ja nähtawasti ei ole kaugel
see aeg, kus ta päris heledaks saab
(waatab kella). Mul on aeg minna, on
aeg! Ennemalt oli inimesesugu sõdade-
pidamisega, oma terwet olemist sõja-
käikude, kallaletungimiste ja woitute-
ga täites, nüüd on see kõik oma aja-
ära elanud, enese järele suurt tühja
kohta jättes, mida senini mitte mille-
giga täita ei ole; inimesesugu otsib
kirguliselt ja, muidugi, leiab. Ah, kui
ainult rutemini! (Waheaeg). Kui, teate,
töõarmastuse juurde haridus lisada,
ja hariduse juure töõarmastus (waatab
kella). Minul on aga aeg minna...

Olga. Mascha tuleb ka.

(Mascha tuleb sisse).

Werschinin. Ma tulin jumalaga jätma...

(Olga läheb wähe kõrwale, et jumalaga
jätmist mitte segada).

Mascha (temale otsa waadates). Jumalaga...

(kauakestew suudlus).

Olga. Küllalt, küllalt...

Mascha (nuuksub waljult).

Werschinin. Kirjuta mulle... Ara ära unus-
ta! Lase mind... on aeg... Olga Sergejew-
na, wõtke teda... minul on juba... aeg
minna... olen hiljaks jäänud... (suud-
leb liigutatult Olga käsa, siis kaelus-
tab weel korra Maschat ja läheb ruttu
ära).

Olga. Küllalt, Mascha! Jäta järele, armas...

(Kulôgin tuleb sisse).

Kulôgin (segaselt). Ei ole midagi, las

nutab, las... Minu hää Mascha, minu ar-
mas Mascha... Sina oled minu naene ja
mina olen õnnelik, olgu mis on... Ma ei
kaeba, ei tee sulle ühtegi etteheidet...
Olga on tunnistaja... Hakkame jälle wa-
nawiisi elama ja ma ei ütlen sulle mit-
te ainumastgi sona, mitte vähematgi mär-
ki...

Mascha (nutmist tagasi hoides). On haljas tamm säääl rannakäärus, ja tamme otsas kuldne kett... ja tamme otsas kuldne kett... Ma lähen hulluks... On haljas tamm... säääl rannakäärus...

Olga. Jää rahule, Mascha... Jää rahule... Anna talle wett.

Mascha. Ma ei nuta enam...

Kulogin. Tema ei nuta enam... tema on hää... (Kuuldub kauge, tume pauk).

Mascha. On haljas tamm säääl rannakäärus, ja tamme otsas kuldne kett... Haljas kass... haljas tamm... Ma ajan segamini... (joob wett). Nurjaläinud elu... Midagi ei ole mulle nüüd tarwis... Ma jään silmapilk rahulikuks... Üks kõik... Mis tähendab rannakäärus? Mispärast on see sõna mul pääs? Mõtted lähewad segi. (Irina tuleb sisse).

Olga. Jää rahule, Mascha. Noh, oled mõistlik... Lähme tuppa.

Mascha (wihaselt). Ei lähe mina sinna (nuuksub, aga jätab kohe järele). Mina selles majas juba enam ei käi ja ei lähe...

Irina. Istume üheskoos, kas wõi waikime. Homme sõidan ma ju ära... (waheaeg).

Kulôgin. Eila wõtsin ma kolmandas klassis ühe poisikese käest wurrud ja habeme ära (paneb wurrud ja habeme omale ette). Saksa keele kooliõpetaja sarnane... (naerab). Eks ole tõsi? Waljakad on need poisikesed.

Mascha. Tõepoolest teie sakslase sarnane.

Olga (naerab). Ja.

Irina. Küllalt, Mascha!

Kulogin. Wäga sarnane. (Natascha tuleb sisse).

Natascha (toatüdrukule). Mis? Sofikesega istub Protopopow, Mihail Iwanõtš, aga Bobikut las sõidutab Andrei Sergeje-witsch. Nii palju sekeldusi on lastega... (Irinale). Irina, sina sõidad homme ära - kui kahju. Jää weel nädalaks (näeb Ku-

lõginit, kiljatab, see naerab ja wõtab wurrud ja habeme ära). Teid küll, ehmatasin ära! (Irinale). Ma olen sinuga ära harjunud ja kas sa arwad, et mul sinust lahkuda kerge saab olema? Sinu tuppa käsin ma Andrei kolida, oma wiiluga - las sääl saagib! - aga tema tuppa mahutame me Sofikese. Imestamisewäärt laps! Missugune tüdrukuke! Täna waatas ta minu pääle nii-suguste silmakestega ja - "mamma!"

Kulõgin. Imekena laps, see on õigus.

Natascha. Tähendab, homme olen ma juba üksinda siin (ohkab). Käsen koige päält selle kuuse-puiestee maha rajuda, siis selle wahtra. Ohtuti on ta nii inetu... (Irinale). Armäs, see wõõ ei ole sulle sugugi näo järele... See on maitseta. On tarwis midagi heledat. Ja siin käsen ma igale poole lillekesi istutada, lillekesi, ja siis saab lõhn... (kurjalt). Mispärast siin pingi pääl kahwel wedeleb? (Tuppa minnes toatüdrukule). Mispärast siin pingi pääl kahwel wedeleb, küsin ma? (Kisendab). Wait!

Kulõgin. Pääsis põlema!

(Näitelawa taga mängitakse marssi, koik kuulawad).

Olga. Lähewad ära.

(Tschebutõkin tuleb sisse).

Mascha. Ära lähewad meie omad. No, mis siis... Onnelikku teed neile! (Mehele). Waja kodu minna... Kus minu kübar ja mantel?

Kulõgin. Ma wiisin tuppa... Toon silmapilk.

Olga. Ja, nüüd woib igäuks omale poole minna. On juba aeg.

Tschebutõkin. Olga Sergejewna!

Olga. Mis? (Waheaeg)... Mis?

Tschebutõkin. Ei midagi... Ei tea, kuidas teile ütelda... (sosistab temaleikõrwa sisse)

Olga (hirmuga). Ei wõi olla!

Tschebutôkin. Ja...missugune lugu...
Ara olen wäsinud, ära piinatud, enam
ei taha kõnelda... (pahameeloga).
Siisgi, ükskõik!

Mascha. Mis on sündinud?

Olga (wõtab Irina ümbert kinni). Hirmus
päew täna... Ma ei tea, kuidas sulle
ütelda, minu armas...

Irina. Mis? Kõnelge rutemini: mis? Jumala
pärast! (Nutab).

Tschebutôkin. Praegu sai parun kahewõit-
luses surma.

Irina (nutab tasa). Ma teadsin, ma tead-
sin...

Tschebutôkin (istub näitelawa tagumises
osas pingi pääle). Olen ära wäsinud
(wõtab taskust ajalohi välja). Las
nutawad... (Laulab tasa enese ette).
Ta-ra-ra bumbija... siin istun nonda
ma... Kas ei ole ükskõik?
(Kolm õde seisawad, ennast üksteise
wastu surudes).

Mascha. Oh, kuidas muusika mängib! Nomad
lähewad meie juurest ära, üks läks
täiesti ära, täiesti, igaweseks ajaks,
meie jääme üksi, et oma elu uuesti
alata. Waja elada... Waja elada...

Irina (paneb pää Olga rinnale). Tulcb
aeg, kõik saawad teada, misjaoks see
kõik on, misjaoks need kannatused, ei
saa mingisuguseid saladusi olema, aga
seni on waja elada... waja tööd teha,
ainult tööd teha! Homme sõidan ma
üksinda, hakkan kooliõpetajaks ja
annan kõik oma elu nendele, kellele
ta, võib olla, tarwilik on. Müüd on
sügis, warsti tuleb talw, matab kõik
lume alla, aga mina saan tööd tegema,
tööd tegema...

Olga (wõtab mõlemate õdede ümbert kinni)
Muusik mängib nii rõõmsalt, ergult
ja tahaks elada! Oh minu jumal! Kaob

aeg ja ka meie läheme igaweseks ära, meid unustatakse, unustatakse meie näod, hääled ja kui palju meid oli, aga meie kannatused muutuvad rõõmuks nende jaoks, kes pärast meid elama saavad, õnn ja rahu asuvad maapääle ja tuletatakse hää sõnadega meelde ja õnnistatakse neid, kes praegu elavad. O, armsad õed, meie elu ei ole veel lõpunud. Elame edasi! Muusika mängib nii lõbusalt, nii rõõmsalt ja näib, et veel vähe, ja meie saame teada, mis jaoks meie elame, mis jaoks kannatame... Kui teaks, kui teaks!

(Muusika mängib ikka tasemini ja tasemini; Kulogin, rõõmus, naerataw toob kübara ja mantli; Andrei weab wankrikest, kus Bobik sees istub).
Tschebutokin (laulab tasa). Tara...ra... bumbija... siin istun nõnda ma... (loeb lohte). Üks kõik! Üks kõik!
Olga. Kui teaks, kui teaks!

E e s r i i c

